

SOVAK
ROČNÍK 16 • ČÍSLO 5 • 2007
OBSAH:

Bc. Pavel Horňák, Ing. Miroslav Nováček Komunikace se zákazníkem ve společnosti Brněnské vodárny a kanalizace, a. s.	1
Valná hromada Sdružení oboru vodovodů a kanalizací ČR 2007	2
Ing. Jan Plechatý Setkání vodohospodářů při příležitosti Světového dne vody 2007	7
Ing. Vladimír Pytl Vodárenská konference International Water Management Days 2007	12
Ing. Vladimír Chaloupka Realnost splnění závazku České republiky z hlediska čistoty vod do roku 2010	13
JUDr. Ladislav Jouza Příplatky ke mzdě	16
Dr. Jiří Kučera Příplatek ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí	18
Ing. Michal Sklenář Hodnocení kritérií hospodaření s vodou	20
MUDr. František Kožíšek Pesticid na černé listině kvůli ohrožení pitné vody	24
Tvárná litina pro vodovody a kanalizace. Novinky NATURAL a GRAVITAL	25
Záznam z 6. jednání představenstva Sdružení oboru vodovodů a kanalizací ČR dne 6. 3. 2007	26
Záznam ze 7. jednání představenstva Sdružení oboru vodovodů a kanalizací ČR dne 5. 4. 2007	26
JUDr. Josef Nepovím Platnosti povolení k odběrům povrchových a podzemních vod (nakládání s vodami) včetně problematiky domovních studní	28
MUDr. František Kožíšek, CSc. Mgr. Petr Pumann Exkurze na vodárně z pohledu hygieny	30
Semináře... školení... kurzy... výstavy...	31

Titulní strana: Úpravna vody Brno-Pisárky, portál štoly násosky I. březovského vodovodu v prameništi Březová nad Svitavou, plynojemy na ČOV Brno-Modřice

KOMUNIKACE SE ZÁKAZNÍKEM VE SPOLEČNOSTI BRNĚNSKÉ VODÁRNY A KANALIZACE, A. S.

Bc. Pavel Horňák, Ing. Miroslav Nováček, BVK, a. s.

Trvalé zvyšování stupně interakce mezi kontaktním pracovníkem a zákazníkem přispívá ke strategickému úspěchu firmy.

Je přirozené, že především provozní společnosti v „našem“ oboru dbají na rozvoj právě v oblasti zákaznických služeb. Ostatně je tak tím dále naplňována filozofie naší společnosti deklarovaná již při jejím vzniku, tedy po privatizaci v roce 1992.

Snahou společnosti Brněnské vodárny a kanalizace, a. s., jako zákaznický orientované společnosti, bylo v uplynulém období výrazněji přispět k lepší komunikaci se zákazníky ve třech základních oblastech. V osobním styku, telefonickém kontaktu a při elektronické komunikaci.

V průběhu roku 2005 byl v zákaznickém centru sídla společnosti zaveden elektronický vyvolávací systém, jehož aplikací bylo dosaženo příznivějšího klimatu při osobním kontaktu. Především eliminuje důsledky případného tvoření front, současně umožňuje reálnou evidenci počtu a základního typu požadavků, které odběratelé při osobní návštěvě společnosti vznesli.

Zákaznické centrum Brněnských vodáren a kanalizací, a. s.

s pracovníky zákaznického centra, potažmo se zákaznickým informačním systémem a uspokojovat touto cestou požadavky v oblasti hlášení stavů vodoměru, změny nebo zavedení zálohových plateb, či vznesení podnětu, připomínky nebo stížnosti. Po splnění bezpečnostních podmínek ve formě zadání přihlašovacího jména a hesla tak odběratel sjednáním této služby získá přehled o svých odběrných místech. Takový přístup je uživatelsky komfortní a následná interaktivní práce zcela přehledná. Zejména může nahlížet na údaje o uzavřené smlouvě, vyfakturovaných spotřebách, popř. sjednaných zálohových platbách, úhradách faktur, osazeném měřidle atp.

Ve zmíněném období byla ve spolupráci útvarů informačních systémů a zákaznických služeb spuštěna rozšířená služba odběratelům s větším počtem odběrných míst (bytová družstva, tepelné zásobování apod.), kteří prostřednictvím této cesty řešili požadavek se zadáním samoodečtů pro svých 3 231 odběrných míst, aby tak oddělili fakturaci v jednotlivých ročních obdobích pro potřeby vlastního rozúčtování. Zejména díky této nové aplikaci proběhla mimořádná fakturace bez větších komplikací.

Zákaznické centrum Brněnských vodáren a kanalizací, a. s.

V polovině roku 2006 byla zřízena zákaznická linka společnosti, která umožňuje sloučení zákaznických požadavků pod jedno telefonní číslo za poplatek místního volání a zjednodušuje tak orientaci zákazníka ve struktuře společnosti. Tento krok byl provázen pozitivní reakcí veřejnosti.

Koncem roku 2006, v očekávání každoročního zvýšeného zájmu našich zákazníků o mimořádnou fakturaci k 1. lednu, jsme zprovoznil novou, bezplatnou internetovou službu. Tato aplikace umožňuje zákazníkovi komunikovat

V současné době je aplikace připravena pro rozšíření na další zákazníky, kteří projeví zájem a splní podmínku uzavření Smlouvy o dodávce vody z vodovodu pro veřejnou potřebu a odvádění odpadních vod do kanalizace pro veřejnou potřebu včetně podepsání dokumentu o převzetí přístupového jména a hesla. Bližší údaje a pokyny pro zpřístupnění aplikace může odběratel zjistit na webových stránkách společnosti www.bvk.cz, dotazem na zákaznické lince 840 177 177 nebo při návštěvě sídla společnosti v ulici Hybešova 254/16 v Brně.

VALNÁ HROMADA SDRUŽENÍ OBORU VODOVODŮ A KANALIZACÍ ČR 2007

Jednání valné hromady Sdružení oboru vodovodů a kanalizací ČR se konalo 5. dubna 2007 v Kongresovém a vzdělávacím centru Floret v Průhonicích u Prahy.

Valnou hromadu svolalo představenstvo SOVAK ČR podle § 15 stanov a pozvalo na ni 118 řádných, 118 mimořádných a 12 čestných členů SOVAK ČR.

Jednání valné hromady zahájil místopředseda představenstva doc. Dr. Ing. Miroslav Kyncl přivítáním přítomných a hostů. Konstatoval, že valná hromada je usnášenischopná.

Valná hromada pokračovala v jednání jednomyslným odsouhlasením programu valné hromady:

1. Schválení jednacího řádu, hlasovacího řádu a orgánů valné hromady.
2. Zpráva mandátové komise.
3. Zpráva představenstva o činnosti a hospodaření.
4. Zpráva dozorčí rady.
5. Návrh rozpočtu na rok 2007.
6. Volba člena představenstva.
7. Diskuse.
8. Zpráva volební komise.
9. Zpráva návrhové komise.
10. Závěr.

Valná hromada většinou hlasů schválila jednací a hlasovací řád valné hromady.

Valná hromada zvolila:

předsedu valné hromady: Ing. Miroslava Nováčka, ověřovatele zápisu: JUDr. Ludmilu Žaludovou, za členy mandátové komise: Ing. Procházku, Ing. Pivrnce, Ing. Trachtulce, za členy volební komise: RNDr. Koubka, JUDr. Šprocha, Ing. Matulu, za členy návrhové komise: Ing. Beneše, Ing. Vostrého, JUDr. Žaludovou.

Řízení valné hromady se ujal nově zvolený předseda valné hromady Ing. Nováček.

Zprávu mandátové komise přednesl Ing. Procházka.

Jednání valné hromady se zúčastnilo 90 účastníků, z toho 48 řádných členů, 35 mimořádných a 7 čestných členů.

Zprávu představenstva o činnosti Sdružení oboru vodovodů a kanalizací ČR za rok 2006 přednesl předseda představenstva SOVAK ČR Ing. Ota Melcher.

Předseda představenstva Ing. Ota Melcher přednáší Zprávu o činnosti SOVAK ČR za rok 2006

Uvádíme podstatný výťah ze zprávy:

Valná hromada se sešla v období neuzavřených jednání s EK o podmínkách pro získání finančních prostředků z Fondu soudržnosti a v době, která bezprostředně navazuje na období změn ve vládě, státní i komunální sféře, které mají podstatný vliv na náš obor.

Cílem jednání je **zhodnocení činnosti SOVAK ČR** za minulé období, schválení účetní uzávěrky za rok 2006, rozpočtu pro následující období roku 2007 a volba člena představenstva.

Důležitým úkolem představenstva a odborných komisí byla příprava návrhu novely zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, a prosazení zásadní změny v souladu se schválenou koncepcí oboru vodovodů a kanalizací. Přes veškerou snahu představenstva SOVAK ČR a zapojení celé členské základny do připomínkového řízení se tento záměr, bohužel, nepodařilo uskutečnit. Rovněž novela prováděcí vyhlášky č. 428/2001 Sb., která vyšla ve sbírce zákonů v závěru roku 2006 pod č. 515/2006 Sb., s platností od 1. 1. 2007, nespĺnila naše očekávání. Přílohy vyhlášky nově vymezují jednotlivé položky kalkulace vodného a stočného a finanční náročnost obnovy vodohospodářského majetku, tak bude pro některé vlastníky nad rámec jejich finančních možností. Termín „obnova“ vodohospodářského majetku je v zákoně nový a pro vlastníky infrastrukturního majetku není přesně specifikován především z technického hlediska s ohledem na daňové předpisy.

Do novely zákona se podařilo prosadit změnu § 36, který definoval postup při vzniku rozdílu mezi kalkulací vodného a stočného a skutečností s vrácením rozdílu odběrateli, což v praxi způsobilo mnoho problémů včetně sankcí za neplnění. Rovněž se podařilo prosadit zpřísnění kvalifikačních požadavků pro výkon provozní činnosti pro sídla do 5 000 obyvatel – povolení provozování lze vydat pouze osobě, která sama nebo její pověřený zástupce má ukončené střední vzdělání s maturitou v oboru zaměřeném na vodovody a kanalizace a 4 roky praxe. Je to jeden z pozitivních kroků ke zkvalitnění služeb v oboru. Změna formulace týkající se umožnění napojení na vodovod a kanalizaci jiným vlastníkům i konečným odběratelům bez poplatků se dotýká především vlastníků infrastruktury, ale dopadá i na vlastníky nemovitostí, kteří musí hradit náklady na realizaci napojení vodovodní případně kanalizační přípojky. Oprava a údržba vodovodních a kanalizačních přípojek, která v praxi způsobuje nesčetné problémy a soudní spory, zůstala, bohužel, beze změn.

Rozhodující legislativní změnou v roce 2006 bylo přijetí nového stavebního zákona č. 183/2006 Sb., s platností od 1. 1. 2007. Přesto, že prováděcí vyhlášky vyšly až v závěru roku, podařilo se pro členy SOVAK ČR zajistit odborný výklad se zaměřením na oblast vodovodů a kanalizací. Pro obrovský zájem byl seminář opakován v březnu a další opakování je připraveno na červen letošního roku. Tento zákon přinesl závažné změny i pro oblast vodovodů a kanalizací především ve zjednodušení stavebního řízení jak na výstavbu vodních děl, tak na výstavbu vodovodních a kanalizačních přípojek. Zjednodušení stavebního řízení však přináší i některé negativní dopady na provozovatele vodohospodářské infrastruktury, kteří musí své technické podmínky na realizaci vodovodní a kanalizační přípojky uplatnit již při územním řízení, v němž jsou z titulu vlastníka (provozovatele) podzemních sítí účastníkem řízení.

Rok 2006 byl také rokem přípravy novely NV č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech. Požadavek novelizace NV byl výsledkem auditu ekologické legislativy s identifikací problémových oblastí vybraných právních předpisů k ochraně životního prostředí.

K řešení této problematiky byly jmenovány expertní týmy za účasti všech zainteresovaných ministerstev, včetně ostatních odborných týmů z VÚV, AČE, SOVAK ČR, Svazu chemického průmyslu a dalších.

Za SOVAK ČR se jednání v expertních týmech účastnili Ing. David Votava (SVS, a. s.), Ing. Michaela Polidarová (CHEVAK Cheb, a. s.) a Ing. Vítězslav Píkrýl (Brněnské vodárny a kanalizace, a. s.). Za jejich náročnou přípravu na jednání, vedení odborné diskuse v rámci členské základny SOVAK ČR a za čas věnovaný této problematice nad rámec svého pracovního vytížení jim patří velký dík nás všech členů SOVAK ČR.

Jednání byla velice náročná, složitá a konečný výsledek návrhu změny NV 61/2003 Sb. je nutno chápat jako konsenzus účastněných odborníků, včetně zástupců SOVAK ČR. Přesto ještě dnes není novela NV

schválena pro rozporná stanoviska příslušných ministerstev především v otázce emisních limitů pro kategorii ČOV pod 500 EO. Současně se připravuje metodický pokyn, který definuje dobrý stav vod, nejlepší dostupné technologie a specifikuje podmínky k dosažení dobrého stavu vod do r. 2012.

Vzhledem k tomu, že platnost rozhodnutí vydaných před rokem 2001 končí k 1. 1. 2008, je nutno si při této příležitosti připomenout úskalí stávajícího platného NV 61/2003 Sb., které definuje imisní standardy povrchových vod s termínem dosažení 2012. Dodržení těchto imisních limitů by znamenalo zavedení takových technologií, které jsou z ekonomického hlediska nereálné, podstatně zvyšují finanční náročnost projektů vodohospodářské infrastruktury a jsou nad rámec požadavků evropské legislativy. Věříme, že úsilí expertních skupin o přijatelnou novelizaci NV 61 bude dotaženo do zdárného konce schválením připraveného znění novely co nejdříve.

Stěžejním úkolem oboru je naplnění požadavků směrnice Rady ES 91/271/EHS, o čištění městských odpadních vod, které musí Česká republika na základě podmínek o přistoupení k EU zajistit v průběhu přechodného období, tj. nejpozději do 31. 12. 2010. Pokud ČR nebude moci ve stanoveném přechodném období zabezpečit splnění svých závazků stanovených Směrnicí, vystavuje se nebezpečí zahájení řízení o porušení Smlouvy o založení Evropského Společenství.

Zajištění implementace Směrnice je pravidelně sledováno vládou ČR, přičemž byly již prověřovány možnosti prodloužení přechodného období do roku 2013. Vzhledem k věcným a formálním obtížím ve všech institucích EU není ovšem tento postup doporučován. Kromě časového hlediska a nedostatku národních zdrojů je hlavním rizikem možného nesplnění požadavků Směrnice stále nedorušená situace

Pohled do sálu s účastníky valné hromady

s čerpáním podpory z Fondu soudržnosti pro žadatele s provozní smlouvou. Podstatná část investic podle Seznamu aglomerací ČR nemá podle současného stanoviska Evropské komise vůbec možnost čerpat dotace z nového Fondu soudržnosti pro období 2007–2013. SOVAK ČR sleduje problematiku provozních smluv již od roku 2005, kdy byly publikovány první názory, stanoviska a komentáře ze strany EK. Po nesyntémovém pokusu MŽP s úpravou provozních smluv formou dodatků a následně negativní reakci EK přivítal SOVAK ČR v červnu loňského roku možnost se aktivně účastnit jednání na národní úrovni v rámci pracovní skupi-

ny. Naší prioritou bylo vytvořit podmínky pro maximální využití zdrojů EU, zejména Fondu soudržnosti, dodržení principu rovnoprávného postavení vlastníků VaK bez ohledu formy provozování a splnění závazků ČR vyplývajících z přechodného období. Na konci roku 2006 se SOVAK ČR podílel na úpravě kompromisního návrhu výchozích podmínek pro projekty FS na období 2007–2013 v rámci OP Životní prostředí. Negativní reakce DG Regio z konce února 2007 potvrdila ovšem až dosud odmítavá stanoviska EK z předcházejícího období.

Dochází tak ke snížení právní jistoty v rámci uzavřených provozních smluv, zvýšení rizika ohrožení investic privátních subjektů a vynuocování povinného nového výběrového řízení v případě, že vlastníci VaK chtějí získat dotace z Fondu soudržnosti. Vzhledem k vážnosti a naléhavosti této situace se SOVAK ČR obrátil na dotčené ministry s návrhem na vytvoření národního expertního týmu. Cílem tohoto týmu by měla být příprava jednotných podkladů a stanovisek pro jednání Společného řídicího výboru ČR a EK. S ohledem na věcnou problematiku bylo doporučeno, aby se koordinační role v rámci expertního týmu ujalo ministerstvo zemědělství jako orgán kompetentní pro obor VaK a odpovědný za implementaci Směrnice.

Lze konstatovat, že díky aktivitě sdružení v oblasti poradenské a informační pokračuje zájem o členství v našem sdružení především z oblastí malých provozních firem a vlastnických subjektů a mimořádných členů.

Vývoj členské základny za uplynulý rok:
k 1. 4. 2006 222 členů
z toho 113 řádných a 108 mimořádných,
k 1. 4. 2007 236 členů
z toho 118 řádných a 118 mimořádných.

Základem práce sdružení je kvalitní činnost odborných komisí SOVAK ČR. Ta výrazně zvyšuje úroveň práce představenstva a celého sdružení.

Pohled do sálu s účastníky valné hromady

Jednou z neaktivnějších komisí je **právní komise** pod vedením JUDr. Nepovíma, která nejen připomínkuje návrhy nové legislativy, ale především vydává právní stanoviska k problematice dotýkající se oboru. Na svých jednáních v roce 2006 se zabývala zejména novelizací vyhlášky č. 428/2001 Sb. k zákonu o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu. Dále zpracovala stanoviska k stavebnímu zákonu, k novele zákoníku práce a další. Právní komise se rovněž podílela na zajištění odborného programu na seminářích k zákonu o vodovodech a kanalizacích, k zákonu o veřejných zakázkách, koncesnímu zákonu i k dopadům nové legislativy na obor vodovodů a kanalizací na konferenci SOVAK ČR v Poděbradech v závěru loňského roku. Komise byla doplněna externími právníky s cílem rozšíření právního náhledu na problematiku oboru.

Z důvodu rezignace předsedy právní komise na svou funkci byla na návrh komise jmenována nová předsedkyně právní komise JUDr. Ludmila Žaludová z Pražských vodovodů a kanalizací. Právní komise má v časopise SOVAK svoji rubriku, ve které pravidelně publikuje právní stanoviska k legislativním změnám týkající se oboru.

Činnost **komise pro vlastníky infrastrukturního majetku** se pod vedením JUDr. Šprocha zaměřila především na projednávání a připomínkování návrhu novely prováděcí vyhlášky k zákonu o vodovodech a kanalizacích. Novelou zákona jsou uloženy vlastníkům nové povinnosti v oblasti zpracování a realizace plánu financování obnovy vodovodů a kanalizací na dobu nejméně 10 let. Zpracování je požadováno k 31. 12. 2008.

Komise BOZ a PO pod vedením pana Ondrouška patří rovněž mezi aktivní komise. Pro členy SOVAK ČR připravuje ediční vydání odborných publikací k řešení bezpečnosti práce při činnostech, které se vyskytují v provozních podmínkách oboru vodovodů a kanalizací. V roce 2006 byly vydány tyto publikace:

- Zajištění BOZ při ochraně prostředí s nebezpečím výbuchu,
- Nová legislativa BOZ v oboru vodního hospodářství,
- Směrnice pro plnění povinností dle zákona o prevenci závažných havárií,
- Systém bezpečné práce: práce s motorovou pilou a práce s křovinořezy a sekačkami,
- Lékařské prohlídky,
- Seznam právních předpisů v oblasti BOZP.

Podle potřeby se průběžně scházely jednotlivé pracovní skupiny, které byly ustavovány k řešení stanovených úkolů – hlavním úkolem bylo zavedení nové legislativy v oblasti BOZP do praxe. Komise připravila ve spolupráci s VAS, a. s., divizí Znojmo, třídní seminář Aktuální problémy BOZ a PO, spojený s návštěvou ČOV v Rakousku se zaměřením na zajištění bezpečnosti práce u našich sousedů. Komise se podílela na zajištění soutěže zručnosti montérů vodovodů na výstavě VODOVODY–KANALIZACE v Brně z hlediska BOZ.

Činnost odborné **komise laboratoří** pod vedením Ing. Huškové se v roce 2006 dotýkala jak oblastí laboratorních analýz ve vodním hospodářství, tak zasahovala do oblasti legislativy týkající se vodního hospo-

dářství. Jednalo se zejména o projednávání novely vyhlášky č. 428/2001 Sb., novely nařízení vlády č. 61/2003 Sb. Za komisi laboratoří byly zpracovány podklady do připomínkového řízení – spolupráce korespondenční elektronickou formou. Komise laboratoří spolupracovala i na aplikaci Hygienického minima v praxi – části, která se zabývá metodikou při předávání informací a znalostí získaných v rámci kurzu k Hygienickému minimu do praxe. V rámci metodiky byl zpracován přehled rizikových míst vodovodu, která jsou ohrožena kontaminací při výrobě a distribuci pitné vody. Komise se podílela na semináři Hygienické minimum, který se uskutečnil v závěru roku pro členy SOVAK ČR.

V minulém roce se činnost **ekonomické komise** pod vedením Ing. Peroutky zaměřila především na přípravu novely vyhlášky k zákonu o vodovodech a kanalizacích v oblasti kalkulace vodného a stočného a v oblasti definování rozsahu plánu financování obnovy vodovodů a kanalizací.

Komise **pro úpravny vody** pod vedením předsedy Ing. Doležala se na svých jednáních zabývala problematikou úpravy pitné vody, možnostmi UV záření, druhotným znečištěním pitné vody, sanací betonových konstrukcí, problematikou provozu vodojemů, čištění vodojemů, nádrží a filtrů, problematikou pesticidů, ochranou povodí vodárenských nádrží, odstraňování mikrocytinů při úpravě pitné vody a řešení likvidace kalů z vápenného hospodářství na úpravkách vody. Součástí každého pracovního setkání komise jsou odborné prohlídky úpraven vody a podzemních zdrojů.

Komise **pro rozvoj oboru VaK** pod vedením Ing. Pivrnice se podílela, kromě práce na novelizaci prováděcí vyhlášky k zákonu o vodovodech a kanalizacích, na řešení problematiky novelizace NV č. 61/2003, přípravě obsahového zaměření konference SOVAK ČR a přípravě příručky „Zásady pro využití bezvzduškových technologií“, kterou připravuje SOVAK ČR k vydání v letošním roce.

SOVAK ČR v roce 2006 financoval zpracování následujících norem, na jejichž připomínkování se podíleli členové odborné **komise pro normalizaci** pod vedením Ing. Fremrové:

- Technické doporučení: Měření průtoků v čistírnách odpadních vod a stokových sítích,
- ISO/DIS 24511 – Pokyny pro hodnocení služeb spojených s odpadními vodami,
- ISO/DIS 24512 – Pokyny pro hodnocení služeb spojených se zásobováním vodou,
- CEN/TR 13767 – Pokyny pro spalování kalů s tuky a shrabky nebo bez nich,
- CEN/TR 13768 – Pokyny pro společné spalování kalů a komunálních odpadů.

Také **ostatní odborné komise** se aktivně zapojují do činnosti SOVAK ČR a přispívají tak ke zvyšování odborné úrovně našich členů.

Představenstvo SOVAK ČR po celý rok pracovalo v intencích stanov a usnesení valné hromady. Příležitostným hostem jednání představenstva byl zástupce ministerstva zemědělství. V průběhu roku 2006 představenstvo přijalo rezignaci Ing. Paštiky (VaK Jižní Čechy) na funkci člena představenstva z důvodu odchodu do jiného oboru. Představenstvo na návrh komise vlastníků kooptovalo nového člena představenstva: Ing. Harciníka, generálního ředitele Severočeské vodárenské společnosti, a. s., a to s cílem posílit vliv vlastníků vzhledem k probíhajícímu procesu jednání o projektech Fondu soudržnosti s EK.

Představenstvo navázalo úzký kontakt s představiteli asociace DVGW v Bonnu a výměna vzájemných zkušeností bude pokračovat i v letošním roce s tematikou certifikace v oboru vodovodů a kanalizací.

Sdružení se stalo členem EUREAU – Evropského svazu národních asociací dodavatelů vody a poskytovatelů služeb odvádění odpadních vod. Jednání v jednotlivých odborných komisích se zúčastňují zástupci SOVAK ČR. Ing. Ondřej Beneš je členem řídicího výboru. Informace o výsledcích jednání předávají zástupci z jednotlivých pracovních komisí prostřednictvím časopisu SOVAK.

Poskytování aktuálních informací, výměna zkušeností a činnost ve prospěch rozvoje oboru budou i nadále patřit mezi základní prvky činnosti SOVAK ČR. Prostředkem ke splnění těchto cílů je vydávání časopisu SOVAK, pořádání odborných výstav, vydávání ročenky a ve spolupráci s odbornými komisemi příprava a organizování odborných seminářů a školení.

Ing. Miroslav Harciník při diskusním příspěvku

Jednou z nejvýznamnějších aktivit našeho sdružení je každoroční pořádání vodo­hospodářské **konference „Provoz vodovodních a kanalizačních sítí“**, která se v minulém roce uskutečnila v Poděbradech za účasti více než 200 posluchačů. I v letošním roce plánujeme uspořádat konference začátkem listopadu.

Další významnou aktivitou sdružení je pořádání **výstavy VODOVODY–KANALIZACE**. V roce 2006 byla výstava poprvé pořádána v Brně a navázala velmi úspěšně na předchozí ročníky. Propojením výstavy s veletrhem EnviBrno došlo k posílení odborného rozsahu výstavy i zvýšení počtu návštěvníků. Tak jako v předchozích letech proběhly v rámci výstavy soutěže zručnosti, o nejlepší exponát a expozici a byly vyhlášeny výsledky soutěže Nejlepší stavby vodního hospodářství v roce 2005.

V rámci výstavy probíhal tradičně doprovodný odborný program zaměřený na novou legislativu v oboru financování investičních programů z EU a naplňování Rámcové směrnice o vodní politice v ČR. Výstavy se opět zúčastnil ministr životního prostředí, který pochvalně ocenil rozsah výstavy i kvalitní doprovodný program.

V letošním roce v termínu 29. až 31. května se opět v Brně uskuteční již 13. ročník výstavy VODOVODY–KANALIZACE, tentokrát ve třech pavilonech B, C a D. V rámci výstavy bude pořádán odborný program. Letos poprvé se výstavy zúčastní vystavovatelé z oblasti velké vody – s. p. Povodí a dále z oblasti odpadů.

Časopis SOVAK se stal prestižním titulem v oboru vodovodů a kanalizací. Aby tomu tak bylo i nadále, je nutné nejen zachovat dosavadní odbornou úroveň, ale snažit se ji dále rozvíjet a obohacovat. Z tohoto hlediska je určující zejména aktivní spolupráce s redakční radou, jejíž členové jsou odbornými garanty a recenzenty příspěvků.

V roce 2006 přinesl časopis SOVAK některé změny, které přispěly k dalšímu zkvalitnění jeho podoby. Časopis vychází na kvalitnějším křídovém papíře, který umožňuje plnobarevný tisk kdekoli uvnitř časopisu. Vznikly tak nové možnosti barevných ilustrací a fotografií u vybraných článků a navzácně i možnost kvalitní barevné inzerce. První stránka je rezervována pro prezentaci činnosti řádných členů SOVAK ČR, a proto Vás vyzývám k využití této možnosti.

Snahou a cílem redakce a redakční rady je, aby se časopis SOVAK i nadále rozvíjel a přinášel kvalitní informace, podněty a odborná stanoviska svým čtenářům – především střednímu managementu podniků VaK, ale také pracovníkům v provozech nebo zástupcům státní správy a ostatní odborné veřejnosti.

Ročenka SOVAK ČR je dalším informačním zdrojem pro naše členy i ostatní odbornou veřejnost. Poskytuje souhrnné informace o výsledcích činnosti vodovodů a kanalizací. V ročence je k dispozici aktuální přehled o jednotlivých členech našeho sdružení, personální obsazení jednotlivých odborných komisí a kontakty na jejich členy, základní informace o výrobních ukazatelích našich společností, přehled právních předpisů a norem v oblasti vodního hospodářství. Tak jako v loňském roce předpokládáme uvedení jejího aktuálního vydání na výstavě koncem května.

Hospodaření SOVAK ČR za rok 2006

Rozpočítané výnosy byly ve výši 7 280 000,- Kč, skutečnost je ve výši 7 418 733,12 Kč. Podstatná odchylka je vykázána v položce ediční činnost ve výši cca 100 tis. Kč, což představuje zvýšený prodej odborných publikací.

Rozpočítané náklady byly ve výši 7 580 000,- Kč, skutečnost je ve výši 7 311 298,50 Kč. Z pohledu překročení rozpočítaných nákladů se jedná o odchylku cca 300 tis. Kč na úseku ostatních služeb. Jde o zvýšení rozsahu poradenské činnosti pro členy.

K nedočerpání rozpočítaných nákladů došlo v důsledku úspory nákladů vynaložených na realizaci výstavy (nedočerpáno cca 220 tis. Kč) a na členství v EURAU (nedočerpáno cca 180 tis. Kč).

Při sestavování daňového přiznání se vycházelo z hrubého zisku ve výši 107 435,- Kč.

Po připočtení nedaňových nákladů a odečtení nedaňových výnosů je vykázán daňový základ 301 000,- Kč.

Zprávu **dozorčí rady SOVAK ČR** o své činnosti a o účetní uzávěrce SOVAK ČR v roce 2006 přednesla Ing. Eva Krocová. Mj. uvedla, že dozorčí rada konstatuje, že účetnictví je vedeno řádně a prokazatelně a věrně zobrazuje výsledky hospodaření SOVAK ČR a proto doporučuje schválení účetní závěrky za rok 2006 bez výhrad.

Plné znění zprávy dozorčí rady bude součástí výroční zprávy sdružení.

Návrh rozpočtu SOVAK ČR na rok 2007 obdrželi členové společně s pozvánkou. Výklad k němu podala ředitelka sekretariátu SOVAK ČR Ing. Miloslava Melounová.

Předseda valné hromady vyzval předsedu volební komise RNDr. Koubka, aby seznámil přítomné s odůvodněním **doplňující volby člena představenstva**.

Sdružení oboru vodovodů a kanalizací ČR	
Rozpočet 2007	
Výnosy	
činnost	Kč
poradenská činnost	2 700 000,00
pořádání výstavy	3 600 000,00
odborné akce	500 000,00
ediční činnost	200 000,00
členské příspěvky	680 000,00
Výnosy celkem	7 680 000,00
Náklady	
činnost	Kč
spotřeba materiálu	200 000,00
náklady na reprezentaci	100 000,00
ostatní služby	1 100 000,00
nájemné	350 000,00
technická normalizace	180 000,00
celkem	1 930 000,00
hrubé mzdy	1 900 000,00
OON – dohody	500 000,00
sociální a zdravotní pojištění	600 000,00
zákonem soc náklady	100 000,00
celkem	3 100 000,00
daně a odpisy	200 000,00
odborné akce	1 000 000,00
výstavy	300 000,00
EURAU	300 000,00
činnost komisí	400 000,00
ediční činnost	400 000,00
ostatní	50 000,00
celkem jiné ostatní náklady	2 650 000,00
Náklady celkem	7 680 000,00

příloha usnesení č. 1

Fakturační pravidla pro rok 2007

a) za informační a poradenskou činnost pro rok 2007:

řádný člen	145,- Kč	za každého zaměstnance/rok
řádný člen (do 20 zaměstnanců)	3 000,- Kč	za společnost/rok
řádný člen (správce vodovodu a kanalizace)		– dle velikostní kategorie danou počtem zásobených obyvatel

a)	do	50 000	zásobených obyvatel	6 000,- Kč
b)	do	100 000		10 000,- Kč
c)	do	500 000		20 000,- Kč
d)	do	1 000 000		40 000,- Kč
e)	nad	1 000 000		60 000,- Kč

b) členský příspěvek ve výši 6 000,- Kč/rok za mimořádného člena

Po představení návrhu kandidáta předloženého představenstvem SOVAK ČR přistoupila valná hromada k volbě člena představenstva. Po ukončení volebního aktu volební komise konstatovala, že navržený kandidát Ing. Miroslav Harciník byl zvolen prostou většinou přítomných hlasů řádných členů SOVAK ČR. Zpráva volební komise je uložena v sekretariátu SOVAK ČR.

Diskusi zahájil Ing. Harciník, který poděkoval přítomným za důvěru a ocenil přístup představenstva k posílení pozice vlastníků v představenstvu v době, kdy SOVAK ČR zastává důležitou roli při jednání Evropské komise s Českou republikou o podmínkách pro schválení projektů na čerpání finančních prostředků z Fondu soudržnosti.

Dále se do diskuse přihlásil Ing. Procházka, který seznámil přítomné se stanoviskem komise vlastníků k problematice podmínek Evropské komise ke schválení projektů financovaných z Fondu soudržnosti. Upozornil, že jednání s Evropskou komisí oddaluje zahájení procesu schvalování financování projektů z Fondu soudržnosti a ohrožuje splnění požadavků směrnice 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod.

Jako další v diskusi vystoupil Ing. Jiří Novák, zástupce Vodárenské akciové společnosti, a.s., s návrhem na doplnění usnesení, který byl částečně akceptován.

Doplněné usnesení bylo většinou hlasů přijato.

**USNESENÍ
VALNÉ HROMADY SDRUŽENÍ OBORU VODOVODŮ
A KANALIZACÍ ČR, KONANÉ DNE 5. DUBNA 2007
V KONGRESOVÉM A VZDĚLÁVACÍM CENTRU FLORET
V PRŮHONICÍCH U PRAHY**

Valná hromada

1. bere na vědomí:

a) informaci o průběhu jednání ČR s Evropskou komisí o podmínkách čerpání finančních prostředků z Fondu soudržnosti.

2. schvaluje:

- a) zprávu představenstva o činnosti SOVAK ČR za rok 2006,
- b) zprávu dozorčí rady a řádnou účetní uzávěrku za rok 2006,
- c) rozpočet SOVAK ČR na rok 2007 s tím, že se pověřuje představenstvo v případě nutnosti jej upravit,
- d) schvaluje fakturační pravidla pro rok 2007.

3. zvolila:

novým členem představenstva SOVAK ČR Ing. Miroslava Harciníka.

4. ukládá:

a) představenstvu:

- realizovat Akční program – hlavní cíle Koncepce oboru vodovodů a kanalizací,
- rozšiřovat členskou základnu včetně orientace na významné vlastnické subjekty,
- uspořádat výstavu VODOVODY–KANALIZACE 2007,
- spolupracovat a aktivně připravovat akce při příležitosti Světového dne vody,
- získávat další odběratele časopisu SOVAK, aktivně informovat o nových výrobcích a technologiích, zveřejnit řešené projekty výzkumu a vývoje,
- převést zůstatek hospodaření za rok 2006 do jmění sdružení,
- pořádat pro členy SOVAK ČR semináře k řešení odborné problematiky a nové legislativy,
- pořádat pro členy SOVAK ČR pracovní setkání k aktuálním otázkám rozvoje oboru mimo valné hromady,
- aktivně spolupracovat s žadateli i příslušnými orgány státní správy při čerpání dotačních titulů národních i fondů EU a reprezentovat v této oblasti zájmy oboru vodovodů a kanalizací,
- podporovat a aktivně se podílet na vytvoření metodiky „best practice“ v oblasti provozování vodovodů a kanalizací v ČR,
- navrhnout optimální formu obnovy a rozvoje vodohospodářského majetku v souladu s Koncepcí oboru vodovodů a kanalizací,

spolupracovat:

- s MZe ČR, MŽP ČR, MF ČR, MZd ČR, SMO a s SVH ČR v oblasti legislativy, ekonomických nástrojů, rozvoje odvětví a technické normalizace,
- s Českou vědeckotechnickou vodohospodářskou společností (ČVTVHS), s Institutem environmentálních služeb (IES), Výzkumným ústavem vodohospodářským (VÚV), VŠCHT a ČVUT v oblasti vzdělávání, především pořádáním odborných akcí, výstav a prezentací dodavatelských a výrobních firem, které jsou členy SOVAK ČR,
- s mezinárodními institucemi AVS, EWA, IWA, DGV, DVGW, ATV, OVGW a EUREAU,
- se sdělovacími prostředky na místní, regionální a celostátní úrovni dle potřeb oboru;

b) právní komisí:

- spolupracovat při aplikaci zákona o vodovodech a kanalizacích a její prováděcí vyhlášky do praxe,
- aktivně se podílet na aplikaci stavebního zákona v oblasti vodovodů a kanalizací,
- prosazovat ekonomický přístup v zákonech o ekologických daních a poplatcích,
- poskytnout členům SOVAK ČR právní poradenství a základní právní vzorové dokumenty,
- realizovat akční program SOVAK ČR;

c) ekonomické komisí:

- sledovat cenovou politiku a analyzovat výsledné efekty zavedení dvousložkové ceny,
- usilovat o podporu investičního rozvoje získáváním finančních zdrojů, usilovat o změnu daňové politiky vůči právnickým osobám při prokazatelném financování ekologických staveb,
- sledovat tvorbu zákonů, které ovlivňují činnost oboru, definovat postavení provozovatele z pohledu daňově uznatelných nákladů, oprávněných nákladů v rámci věcně usměrněné ceny a rozsahu konkrétních údajů povinně zveřejňovaných ze zákona (kalkulace vodného a stočného),
- sjednotit přístup k metodice pro plánování obnovy vodohospodářské infrastruktury s ohledem na platnou účetní a daňovou legislativu,
- realizovat akční program SOVAK ČR;

d) komisi pro technickou normalizaci:

- spolupracovat s Úřadem pro technickou normalizaci a oborovým střediskem pro technickou normalizaci v Hydroprojektu CZ, a. s., při postupném zavádění mezinárodních (ČSN – ISO) a evropských (ČSN – EN) norem,
- účelně čerpat prostředky pro technickou normalizaci, především vydáváním technických doporučení dle potřeb provozovatelů;

e) komisi pro rozvoj VaK:

- aktivně se účastnit připomínkových řízení k novelám legislativy v oboru vodovodů a kanalizací,
- spolupracovat s právní komisí na řešení problémů při aplikaci nové legislativy do praxe,
- realizovat akční program SOVAK ČR;

f) komisi BOZP:

- sledovat novou legislativu v oblasti BOZP a zpracovat metodiku pro zavedení do praxe;

g) komisi pro úpravny vody:

- sledovat a podporovat využití nových technologií v oboru,
- shrnout výsledky aplikace nových technologií v oboru a prezentovat tyto výsledky zejména vlastníků infrastruktury,
- připravovat koncepční řešení a dokumenty pro přípravu plánů opatření příslušných s. p. Povodí ve vztahu k existující vodohospodářské infrastruktuře;

h) komisi vlastníků a správců:

- zaměřit svoji činnost na pomoc vlastníků infrastruktury,
- podílet se na prosazování požadavků finanční podpory státu pro obnovu stávající vodohospodářské infrastruktury,
- realizovat akční program SOVAK ČR,
- určit preferovanou formu participace PPP v oblasti vodního hospodářství vzhledem k majetkovým strukturám společností;

i) komisi vzdělávání:

- aktivně se podílet na vzdělávací činnosti SOVAK ČR,
- spolupracovat na přípravě odborných publikací pro obor,
- realizovat akční program SOVAK ČR,
- podporovat zavádění a využití centrálních školicích nástrojů v oboru,

j) všem komisím:

- uspořádat alespoň jednu odbornou vzdělávací a informativní akci pro členskou základnu,

k) mimořádným členům:

- prezentace výrobků, technologií a služeb na minimálně jedné akci pořádané pro členy SOVAK ČR.

5. pověřuje

ověřením zápisu valné hromady předsedkyni právní komise JUDr. Ludmilu Žaludovou.

Dle podkladů z jednání valné hromady zpracoval Mgr. Jiří Hruška.

SETKÁNÍ VODOHOSPODÁŘŮ PŘI PŘÍLEŽITOSTI SVĚTOVÉHO DNE VODY 2007

Ing. Jan Plechatý, VRV, a. s.

Svaz vodního hospodářství ČR spolu s ministerstvem zemědělství a ministerstvem životního prostředí uspořádal v rámci oslav Světového dne vody 22. března 2007 v Národním domě KDŽ na Vinohradech slavnostní setkání vodohospodářů. Toto setkání spojené s odbornou konferencí již tradičně předchází pátečnímu koncertu, letos v Kongresovém centru ČNB, a následující den 13. reprezentačnímu plesu vodohospodářů na Žofíně. Další akce ke Světovému dnu vody probíhaly i ve všech krajích České republiky.

Letošního slavnostního setkání se zúčastnilo téměř 200 zástupců státní správy, vodohospodářských podniků a společností z oborů vodovodů a kanalizací a vodních toků, a dále inženýrských a projektových firem.

V čestném předsednictvu přivítal předseda Svazu vodního hospodářství ČR Ing. Miroslav Nováček ministra zemědělství Mgr. Petra Gandaloviče, náměstka ministra životního prostředí RNDr. Františka Pojera, místopředsedu Asociace krajů Ing. Pavla Bradíka, náměstka ministra zemědělství RNDr. Pavla Punčocháře, CSc., ředitelku odboru ministerstva pro místní rozvoj Ing. Radku Bučilovou a předsedu SOVAK ČR Ing. Otu Melchera.

Úvodní vystoupení připomněla celosvětové heslo Světového dne vody pro r. 2007 „Zvládání nedostatku vody“. Postupně vystoupili představitelé obou resortů, ministr zemědělství Mgr. Gandalovič a náměstek ministra životního prostředí RNDr. Pojer a dále místopředseda Asociace krajů Ing. Bradík. Zabývali se pravděpodobnými změnami ve vývoji klimatu, který postupně zasáhne i Evropu a Českou republiku, která ještě nedostatek vody významně nepocítila. S ohledem na častější výskyty hydrologických extrémů, jako jsou povodně i prodloužení suchých období, orientovali se na přípravu opatření, která by měla zmírnit negativní dopady těchto extrémů a ochránila disponibilní vodní zdroje.

Ministr zemědělství mj. zmínil i důležitou funkci tak často negativně diskutovaných přehrad, resp. vodních nádrží, které slouží k ochraně před povodněmi a jsou zásobárnou vody pro suchá období. Dále hovořil o závazku České republiky týkajícím se naplnění požadavků směrnice o čištění městských odpadních vod. Připomněl současný problém při vyjednávání s Evropskou komisí ohledně pokračování financování vodohospodářských projektů z Fondu soudržnosti a vyjádřil potřebu co nejrychleji vyřešit současná nedorozumění. Zdůraznil též úlohu Evropského zemědělského fondu rozvoje venkova k podpoře venkovských obcí, kde se mj. počítá s finančními zdroji na zkvalitnění jejich vybavenosti vodovody, kanalizací a ČOV ve výši více než 600 mil. ročně.

Náměstek ministra životního prostředí vyjádřil snahu resortu o vytvoření efektivních nástrojů pro odstraňování následků extrémů hydrologických situací, a to především cestou prevence. V praxi se bude jednat o řešení opatření v ploše povodí, ke změně užívání pozemků i užívání přírodních zdrojů. Zdůraznil, že MŽP nechce jít cestou přemrštěných požadavků na ochranu přírody na úkor životních podmínek občanů, přitom je však nutno přírodu respektovat. Dále připomněl opatření, která MŽP zajistilo v uplynulém období v oblasti prevence před povodněmi, jako např. modernizaci měřicí sítě ČHMÚ, zdokonalení přenosu informací o povodních, včetně předpovědí na internetu a digitalizace povodňových plánů. Informoval, že se Česká republika zapojila do výzkumného projektu Společného výzkumného centra Evropské komise pod názvem „Evropský systém včasného varování před povodněmi“. Závěrem svého vystoupení sdělil, že se ukončují práce na přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik. Nyní se projednávají připomínky ve 2. čtení a lze předpokládat přijetí směrnice v červnu t. r. a následně do dvou let od přijetí transpozice do národní legislativy.

Po tomto slavnostním zahájení vystoupili v úvodním bloku přednášek

náměstek ministra zemědělství RNDr. Punčochář, CSc., ředitel odboru fondů EU Ing. Oliva a dále ředitelka MMR Ing. Radka Bučilová.

RNDr. Punčochář, CSc., se nejprve zaměřil na reakce na vývoj změny klimatu, který se projevuje růstem teplot a tudíž změnami hydrologického režimu, což dokladoval výstupy výzkumných prací a pozorování na mezinárodní úrovni. Předpověď rychlosti a rozsahu změn je však obtížná a znamená to, že je třeba hodnotit různé scénáře. Zmínil i film „Nepříjemná pravda“ založený na přednášce Al Gora, který poněkud emotivně popisuje rizika klimatických změn a globálních nebezpečí.

Ohledně nástrojů, které systémově vymezí opatření ke zlepšení stavu vod a zmírnění jejich škodlivých účinků, včetně rizik v suchých obdobích, zdůraznil „plánování v oblasti vod“, které je v České republice komplexnější než požadavky „acquis communautaire“. V té souvislosti zmínil Plán hlavních povodí ČR, který jako základní strategický dokument by v nejbližší době měla schválit vláda.

K přelčení suchých období vymezil následující priority:

- legislativně zajistit hájení lokalit pro budoucí možnost akumulace vody,
- kvantifikovat situaci stávajících vodárenských zdrojů po dopadu změny klimatu,
- ověřit vliv změny hospodaření v krajině na retenci vody v území a jednotlivých hydrologických povodích,
- zpracovat predikce vývoje jakosti vod po dopadu změny klimatu.

Zároveň zmínil základní motto konference členských států „Změna klimatu – období pro adaptaci“, která se uskutečnila v únoru t. r. v Berlíně: „Průběžná komunikace vodohospodářů s veřejností, využití konkrétních, prokazatelných údajů o vlivu klimatického vývoje na změny vodního režimu jsou základním předpokladem pro úspěšnou realizaci scénářů opatření, která omezí negativní dopady na vodní zdroje a život budoucích generací.“

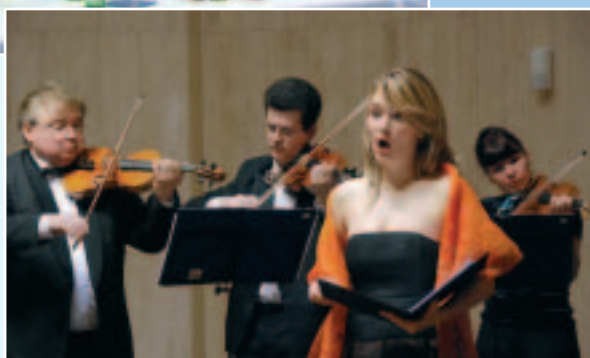
Ing. Tomáš Oliva, již tradiční účastník tohoto setkání při příležitostech Světového dne vody, přednesl aktuální informaci k financování vodohospodářských projektů z fondů EU. Soustředil se na programové období 2007 až 2013, ve kterém jsou připraveny v rámci operačního programu Životní prostředí jak prostředky Fondu soudržnosti (prioritní osa 1 – zlepšování vodohospodářské infrastruktury převážně v oboru vodovodů a kanalizací a snižování rizika povodní), tak i strukturálních fondů (prioritní osa 6 – optimalizace vodního režimu krajiny).

Na opatření prioritní osy 1 jsou plánovány finanční zdroje – viz tabulka:

Tabulka		
Prioritní osa 1	Zlepšování VH infrastruktury	mil. EUR
oblast podpory 1	Snížení znečištění vod	1 502,4
oblast podpory 2	Zlepšení jakosti pitné vody	400,7
oblast podpory 3	Omezování rizika povodní	100,2
Celkem		2 003,3

Setkání vodohospodářů

v Národním domě – KDŽ
na nám. Míru v Praze 2
dne 22. března 2007

Slavnostní koncert

v Kongresovém centru ČNB
v Praze 1
dne 23. března 2007

13. reprezentační ples vodohospodářů

v Praze na Žofíně
dne 24. března 2007

Sponzoři Světového dne vody 2007:

Ve prospěch optimalizace vodního režimu krajiny je plánováno využít 219,25 mil. EUR.

Na problematiku vodohospodářských projektů je vyčleněno téměř 50 % celkové alokace pro operační program Životní prostředí.

Ing. Oliva dále popsal podrobně jednotlivé oblasti podpory, včetně možných příjemců podpory, kritérií přijatelnosti a výběru projektů. Řídicí orgán OPŽP odpovídá za provádění programu a deleguje výkony některých činností na SFŽP, který vykonává činnosti zprostředkujícího subjektu.

Vodohospodáři napjatě očekávali vystoupení Ing. Radky Bučilové ohledně posledního vývoje jednání ministerstev s Evropskou komisí v záležitosti průchodnosti připravených projektů k financování z Fondu soudržnosti. Problém týkající se dosud nedohodnutých podmínek v provozních smlouvách navrhla česká strana řešit ke konci r. 2006 dopisem Evropské komisi a to takto:

- pro novou provozně oddělitelnou část infrastruktury financovanou z prostředků EU bude vypisováno nové výběrové řízení,
- délka smlouvy bude maximálně 10–15 let, pokud se provozovatel nebude finančně podílet na vstupní investici, v případě soukromých investic bude úměrně těmto investicím provozovatele smlouva prodloužena,
- hlavním kritériem pro výběr nejhodnější nabídky bude též výpočet tarifu,
- v provozní smlouvě budou pevně zakotveny povinnosti provozovatele ve smyslu kvality služeb, provozních podmínek, monitorování provozu a specifikace sankcí.

27. února 2007 reagovala Evropská komise na náměty české strany tak, že požádala o zpřísnění výše uvedených 4 kompromisních bodů – obecných podmínek v provozních smlouvách a požádala o revidovanou verzi, která by se stala podkladem pro následná jednání Společného řídicího výboru. Dne 14. 3. 2007 se uskutečnila koordinační schůzka dotčených res sortů s následujícími závěry:

- vládě ČR bude v dubnu t. r. předložen materiál s popisem 3 možných variant a jejich rizik s doporučením výběru jedné z nich, a to
 - a) akceptování všech požadavků a podmínek EK,
 - b) pokus o znovuoahájení kompromisních podmínek navržených českou stranou v závěru r. 2006,
 - c) cesta soudního sporu,
- materiál pro vládu zpracuje MŽP s tím, že spolupředkladateli budou MZE a MMR.

V následném vystoupení po přestávce prezentovali zástupce ministerstva zemědělství Ing. Aleš Kendík a Ing. Naděžda Kozlová podmínky financování vodohospodářských projektů v působnosti MZE v období 2007 až 2013.

Ing. Kendík připomněl finanční zdroje v rámci programu 229 310 „Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací“ a odkázal na pravidla a postupy, které jsou zveřejněny na internetu. Nově představil Program rozvoje venkova v období 2007 až 2013, který uvažuje též s podporou výstavby vodovodů, kanalizací a ČOV v malých obcích o velikosti 500 až 2 000 obyvatel a to v roční výši přes 600 mil. Kč. Detailní informace o podmínkách čerpání budou zveřejněny po schválení implementačního dokumentu přibližně v polovině r. 2007.

Ing. Kozlová informovala o podmínkách financování protipovodňových opatření z národních zdrojů od r. 2007. Vláda dne 15. 11. 2006 schválila 15,2 mld. Kč na léta 2007 až 2012 na následující programy:

- Podpora prevence před povodněmi II – v rozsahu dotačních prostředků 10,0 mld. Kč.
- Podpora obnovy, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavby vodních nádrží – v rozsahu dotačních prostředků 4,2 mld. Kč.
- Protipovodňová opatření realizovaná v rámci pozemkových úprav – v rozsahu dotačních prostředků 1,0 mld. Kč.

Detailní pravidla a postupy jsou uvedeny na webových stránkách MZE jako příloha č. 11 zákona o státním rozpočtu.

Předseda Svazu vodního hospodářství Ing. Nováček konstatoval, že vodohospodáři z oboru vodních toků mohou být spokojeni s plánovanými finančními prostředky na protipovodňovou ochranu, které představují do r. 2014 téměř 20 mld. Kč, což je pro vodohospodáře velká výzva. I zde však lze očekávat některé problémy a rizika. Převážná většina velkých projektů bude představovat podstatně vyšší nároky na projektovou a investorskou přípravu, zejména při získávání práv k pozemkům. Dalším rizikem může být kofinancování těchto projektů, neboť finanční prostředky správců vodních toků jsou omezené a nemohou z tohoto důvodu neúměrně zatěžovat cenu povrchové vody. Bohužel se ukazuje, že ani finanční účast krajů a obcí, kterou předpokládá § 86 vodního zákona není zajištěna v dostatečné míře.

Dále Ing. Nováček potvrdil nejistoty ohledně výhledového financování oboru vodovodů a kanalizací v souvislosti s problémy využití zdrojů OPŽP – prioritní osy 1. S velkým očekáváním Svaz vodního hospodářství sleduje dokončení Plánu hlavních povodí ČR, který jako zásadní strategický a koncepční materiál vodního hospodářství by měla vláda schválit v dubnu t. r. Na základě tohoto dokumentu jsou vodohospodáři všech oborů připraveni spolupracovat při pořizování plánů oblastí povodí, zejména programů opatření, před jejich předložením veřejnosti k projednání a poté ke schválení na úrovni krajů.

Předseda SOVAK ČR Ing. Melcher ve větších podrobnostech, s osobními zkušenostmi z jednání s Evropskou komisí přiblížil proces vyjednávání ohledně otevření prioritní osy 1 OPŽP. Vzhledem k tomu, že 2/3 vodohospodářského trhu v ČR fungují na provozním modelu, dá se předpokládat, že je ohroženo cca 20–25 mld. Kč zdrojů Fondu soudržnosti na financování vodovodů a kanalizací. Za dané situace se SOVAK ČR obrátil na ministry dotčených ministerstev s návrhem na vytvoření národního expertního týmu včetně externích specialistů. Cílem tohoto týmu by měla být příprava podkladů pro jednání Společného řídicího výboru ČR a EK, především stanovení reálného rozsahu implementace standardů nejlepší mezinárodní praxe a míry regulace oboru vodovodů a kanalizací a ujednocení názorů české strany. Sděлил, že s ohledem na věcnou problematiku vstupních podmínek projektů předpokládá SOVAK ČR, že základní koordinační roli v rámci národního expertního týmu převezme ministerstvo zemědělství. SOVAK ČR jako zástupce vlastníků a provozovatelů nabízí v této záležitosti maximální spolupráci.

V rámci konference byla ve společenském sále vernisáž obrázků žáků prvního stupně základních škol, kteří se zúčastnili soutěže vyhlášené MZE. Tématem prací bylo heslo letošního Světového dne vody „Jak čelit nedostatku vody“. Po skončení odborné části konference si je přítomní vodohospodáři se zájmem prohlédli. V současné době je tato výstava přesunuta do budovy ministerstva zemědělství, kde proběhne také vyhlášení nejlepších výtvarných děl a za každý kraj tak bude vybrán jeden výherce.

Letošní setkání vodohospodářů splnilo své odborné i společenské poslání a zájem účastníků potvrdil jeho opodstatněnost.

VAE CONTROLS
Gagarinovo nám. 1
710 00 Ostrava 10

VAE CONTROLS dodává a instaluje řídicí systémy vodárenských dispečinků, rádiové přenosy, lokální řízení úprav a čistíren, dodávky měření, regulace a silnoproudu

Tel.: 596 240 011, fax: 596 242 153
e-mail: info@vaecontrols.cz http://www.vaecontrols.cz

LIFETECH s.r.o. – ozonové technologie

Doc. Jiří Dřímál, Šumavská 15, 602 00 Brno
tel./fax: 541 592 568, 541 592 569, 602 791 690
www.lifetech.cz, e-mail: sales@lifetech.cz

Lifetech vyrábí ozonizátory s produkcí od mg O₃/h až po několik kg O₃/h, navrhuje a realizuje ozonové technologie na klíč (úpravný pitných a odpadních vod, plavecké bazény, chladicí věže atd.).

VODÁRENSKÁ KONFERENCE INTERNATIONAL WATER MANAGEMENT DAYS 2007

Ing. Vladimír Pytl

27. února 2007 se konala v Praze již po čtvrté Vodárenská konference IWMD 2007 (International Water Management Days), tentokrátě věnovaná podpoře Fondu soudržnosti vodohospodářským projektům v období do roku 2013. Jednání předsedal Tim Young.

V úvodním referátu shrnula ředitelka odboru pro Fond soudržnosti na ministerstvu pro místní rozvoj Ing. Radka Bučilová využité příležitosti, rizika a aktuální situaci při využívání prostředků Fondu soudržnosti v letech 2004 až 2006 (na 20 projektů v oblasti životního prostředí 279 mil. EUR). Je skutečností, že zhruba k polovině těchto projektů má Evropská komise připomínky, a to především k podmínkám tzv. nejlepší mezinárodní praxe a k ustanovením provozních smluv. V akčním plánu JASPERS pro léta 2006–2007 je zařazena Ústřední čistírna odpadních vod v Praze.

Ing. Tomáš Oliva, ředitel odboru fondů EU na ministerstvu životního prostředí, ve svém příspěvku vysvětlil cíle a obsah **návrhu** Operačního programu životního prostředí (OPŽP), jehož je MŽP řídicím orgánem. Finanční alokace jsou rozděleny do 9 prioritních os. Prvá a nejbohatší osa se orientuje na zlepšování vodohospodářské infrastruktury (snížení znečištění vod, zlepšení jakosti pitné vody) a snižování rizika povodní. Další osy se zaměřují na ostatní problémy zlepšování životního prostředí.

Ze závěrů referátu Ing. Vladimíra Chaloupky z ministerstva zemědělství „Reálnost splnění závazku ČR z hlediska čistoty vod do roku 2010“ lze připomenout, že největšími riziky jsou nesoulad reality objemu finančních zdrojů s předpokládaným vývojem financování projektů pro opatření na čistírnách odpadních vod a stokových sítí a vlastní zdroje investic. Přistupuje k tomu ještě riziko omezené kapacity dodavatelů staveb vzhledem k omezeným časovým možnostem realizace.

Pro závažnost obsahu uveřejňujeme příspěvek Ing. Chaloupky na str. 13 tohoto čísla časopisu SOVAK.

Příspěvek „Spolufinancování vodohospodářské infrastruktury v období 2007–2013 z fondů EU v rámci OP ŽP“, přednesený Ing. Petrem Valdmanem ze Státního fondu životního prostředí, se zaměřil na praktickou stránku finančního řízení a přijatelnosti projektů k podpoře, dále uvedl kritéria přijatelnosti, způsobilost výdajů a potřebnou dokumentaci. Doporučil získávat podrobnější informace na internetových stránkách www.sfzp.cz

Ing. Pavel Válek, Mott MacDonald Praha, s. r. o., v referátu „Způsob výpočtu míry podpory vodohospodářských projektů v období 2007–2013“ po analýze nařízení Rady ES č. 1083/2006 upozornil, že vodohospodářské projekty, které vytvářejí příjem, budou doprovázeny finanční analýzou, z fondů EU se bude hradit max. 85 % uznatelných nákladů a výpočet bude založen na přírůstkové metodě.

Často diskutované otázce uplatnění koncesního zákona na provozování infrastrukturního majetku se věnovala přednáška RNDr. Miroslava Vykydala z Mott MacDonald Praha, s. r. o., s názvem „Applikace koncesního zákona pro výběr budoucího provozovatele vodohospodářských služeb“. Na závěr rozboru dokumentů pak upozornil na rizika pro budoucího provozovatele – rizika poptávky a dostupnosti, právo na inkaso plateb od uživatelů, indexace cen služby a finanční spoluúčast.

Do diskuse se vzápětí přihlásil Ing. Vladimír Chaloupka (MZe) a nebezpečí rizik pro provozovatele zpochybnil z pohledu svých zkušeností a také z ustanovení zákona o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu. Oba se pak dohodli, že je nutné ve výměně názorů pokračovat.

Odpolední program zahájila Ing. Jana Belicová, ředitelka odboru

Úřadu pro regulaci síťových odvětví Slovenské republiky. Ve své přednášce „Zkušenosti institucí regulátora na slovenském vodohospodářském trhu“ se věnovala především cílům, zásadám a principům regulační politiky. Na konkrétních číslech dokazovala výsledky stabilizace cen za výrobu pitné vody a odvádění a čištění odpadních vod a dokončení procesu odstraňování křížových dotací (jednotná cena). Na závěr připomněla základní legislativu v cenové regulaci vodného a stočného a způsob cenové regulace.

Také další příspěvek byl ze Slovenska – od Ing. Jany Kleinertové z konzultační společnosti Larisa Slovakia, s. r. o. Na konkrétním případě provozní společnosti z východního Slovenska poukázala na zkušenosti s institucí regulátora na slovenském vodohospodářském trhu a vhodně doplnila obraz situace na Slovensku z předcházející přednášky.

Problémům „Rizik provozování vodovodů a kanalizací formou PPP a aplikací výkonnostních ukazatelů“ se věnovala přednáška Ing. Ondřeje Beneše ze Severočeských vodovodů a kanalizací, a. s. Po vysvětlení možností, jak uplatnit PPP v oboru vodovodů a kanalizací v ČR s využitím zahraničních zkušeností, upozornil na rizika pro vlastníky infrastrukturního majetku a také na cesty, jak je minimalizovat. Na závěr zdůraznil široké možnosti, které plynou z využívání výkonnostních ukazatelů.

Co je to „Nejlepší mezinárodní praxe“ v oboru vodovodů a kanalizací vysvětloval Ing. Miroslav Kos, CSc., Hydroprojekt CZ, a. s. Již v úvodu prohlásil, že to je přenos mezinárodních znalostí a hlavními činiteli v tomto přenášení jsou aktivní lidé. Metodu Best International Practice (BIP) je vhodné či lépe nutné využívat v podmínkách ČR v oboru VaK, aby tento obor nezaostával. Uvedl dále příklady vyhodnocování kvality služeb, indikátory efektivity a příklady ukazatelů environmentálních, personálních, ekonomických a finančních.

Závěrečnou přednášku „Praktické zkušenosti z dofinancování projektů podpořených z Fondu soudržnosti“ připravila Ing. Magdalena Maliniková z ČSOB, a. s. Soustředila se především na možnosti bankovního financování, na požadavky ve veřejných zakázkách financování projektů a shrnula důležitá doporučení, která je třeba respektovat již při zadávacím řízení.

Konference se zúčastnilo 80 odborníků z příslušných ministerstev, poradenských, projektových a inženýrských organizací, zástupci vlastníků, správců a provozovatelů společností oboru vodovodů a kanalizací. Po každé přednášce byl krátký čas na dotazy, na které přednášející kvalifikovaně odpovídali.

Po skončení hlavního programu konference se sešlo kolem kulatého stolu dvacet zájemců o problematiku výstavby Ústřední čistírny hlavního města Prahy. Úvodní slovo přednesli Ing. Jan Bouček (Magistrát hlavního města Prahy), Ing. Jaroslav Kinkor (Pražská vodohospodářská společnost, a. s.) a Ing. Miroslav Kos (Hydroprojekt CZ, a. s.). Po krátké diskusi se účastníci shodli, že zahájení výstavby ÚČOV stále brání některá důležitá rozhodnutí (např. umístění, financování, limity jakosti).

Organizátoři konference B.I.D. services, s. r. o., připravili z této vydařené akce také sborník na CD ROM. Zájemci si ho mohou objednat (e-mail: office@bids.cz); cena je pro členy SOVAK ČR 750,- Kč bez DPH.

VODATECH

VÝROBCE ZAŘÍZENÍ PRO ČISTÍRNY ODPADNÍCH VOD

FLOTACE
ROTAČNÍ SÍTA
SEPARÁTORY
ŠNEKOVÉ LISY

VODATECH, s. r. o.
Milotická 499/40
696 04 Svatobořice-Mistřín

CHEMICKÉ JEDNOTKY
AERAČNÍ SYSTÉMY
OBSLUŽNÉ LÁVKY

Tel.: 518 620 962–4
e-mail: vodatech@vodatech.net

Fax: 518 620 962
<http://www.vodatech.net>

Úprava technologické a pitné vody

Přemyslovců 30, Ostrava 709 00
tel. 596 632 129 (39) e-mail: purity@iol.cz
<http://www.puritycontrol.cz>

- ✓ Dodávky a servis dávkovacích čerpadel LMI
- ✓ Návrhy a dodávky kompletních úpraven vody nebo jejich částí včetně ozonizačních systémů a jednotek RO

REÁLNOST SPLNĚNÍ ZÁVAZKU ČESKÉ REPUBLIKY Z HLEDISKA ČISTOTY VOD DO ROKU 2010

Ing. Vladimír Chaloupka, Ministerstvo zemědělství ČR

Příspěvek zazněl na Vodárenské konferenci International Water Management Days 2007.

1. Závazek a jeho vyjádření v právních předpisech ČR

V Aktu o podmínkách přistoupení ČR k Evropské unii je zakotveno přechodné období do 31. 12. 2010, během kterého musí být požadavky Směrnice Rady č. 91/271/EHS, o čištění městských odpadních vod (dále jen „Směrnice“) Českou republikou (dále jen „ČR“), jako členem Evropské unie (dále jen „EU“) splněny.

Pro naplnění požadavků Směrnice je nutno:

- zajistit, aby všechny aglomerace s počtem ekvivalentních obyvatel větším než 2 000 byly vybaveny stokovými soustavami městských odpadních vod,
- zajistit, aby městské odpadní vody odváděné stokovými soustavami v aglomeracích s počtem ekvivalentních obyvatel větším než 2 000 byly před vypuštěním podrobeny sekundárnímu čištění nebo jinému rovnocennému čištění,
- zajistit, aby městské odpadní vody odváděné stokovými soustavami v aglomeracích s počtem ekvivalentních obyvatel větším než 10 000 byly před vypuštěním čištěny podle přísnějších požadavků,
- zajistit, aby městské odpadní vody odváděné stokovými soustavami v aglomeracích s počtem ekvivalentních obyvatel menším než 2 000 byly před vypuštěním čištěny „přiměřeným čištěním“¹.

Vláda ČR uložila v bodě II.4 usnesení vlády č. 852 ze dne 7. července 2005 ministrům zemědělství a životního prostředí prověřit do 15. září 2005 u Evropské komise možnosti prodloužení přechodného období implementace Směrnice, zejména u menších obcí.

Oba ministři v Informaci o plnění bodu II.4 usnesení vlády ČR ze dne 7. července 2005 č. 852 uvádí: *Z konzultace se zástupcem Evropské komise vyplynula jeho značná pochybnost o možnosti ČR získat delší přechodné období neboť by projednání narazilo na věcné i formální obtíže ve všech institucích – EK, Rada i Evropský parlament.*

V návaznosti na jednání o implementačním plánu Směrnice dne 19. prosince 2006 otevřel zástupce EK z iniciativy DG ENV otázku délky přechodného období pro ČR. Bylo konstatováno, že možnost by byla pouze novelou Směrnice a takovou novelu musí navrhnout Evropská komise a souhlas musí vyslovit Rada i Evropský parlament. *Úspěšná realizace těchto kroků je považována za neproveditelnou.*

Odpovědnost za naplnění požadavků má ČR a jen ona nese odpovědnost a případné sankce. Jednotlivé obce pokud jsou žalovány za ne-

plnění u Evropských soudních orgánů jsou odsuzovány k úhradě soudních nákladů.

Zákon č. 20/2004 Sb., kterým byl novelizován zákon č. 254/2001 Sb., o vodách uvádí v čl. II odst. 6 „Obce, jejichž současně zastavěné území je zdrojem znečištění o velikosti nad 2 000 ekvivalentních obyvatel, nebo ty, které této velikosti dosáhnou do 31. 12. 2010, jsou povinny nejpozději do 31. 12. 2010 zajistit odkanalizování a čištění jejich odpadních vod na úroveň stanovenou nařízením vlády vydaným podle § 38 odst. 5 vodního zákona, ve znění tohoto zákona.

Odpovědnost za splnění mají předmětné obce a podle ustanovení § 116 odst. 3 vodního zákona pokud obec ustanovení nesplní, může jí být Českou inspekci životního prostředí uložena pokuta do výše 1 000 000 Kč.

2. Podmínky splnění závazku

A – Vymezení relevantních subjektů, kterých se závazek týká.

B – Organizační zabezpečení přípravy a realizace projektů, zaměřených na nezbytná opatření na kanalizačních sítích a čistírnách odpadních vod.

C – Finanční zabezpečení přípravy a realizace projektů, zaměřených na nezbytná opatření na kanalizačních sítích a čistírnách odpadních vod.

ad A – První vymezení subjektů bylo provedeno v rámci „Analýzy stavu a připravenosti aglomerací ČR v souvislosti s implementací směrnice Rady č. 91/271/EHS, o čištění městských odpadních vod“ (dále jen „Analýza“). Analýza uvedla „Konkrétní seznam aglomerací ČR“ (dále jen „Seznam“). Seznam postoupila ČR orgánům EU v prosinci 2002. Orgány EU tento materiál přijaly jako součást plnění závazku ČR s tím, že nelze očekávat bližší vyjádření k tomuto dokumentu. Seznam aktualizovaný k roku 2006 je obsažen v příloze č. 1 materiálu Aktualizace strategie financování implementace směrnice Rady č. 91/271/EHS, o čištění městských odpadních vod, který byl schválen usnesením vlády č. 1391 ze dne 6. 12. 2006 a mimo jiné ukládá MZe a MŽP předložit vládě do 30. 11. 2007 informaci o průběhu naplňování

Tabulka

	2006 rozpočet (mil. Kč)	2007 výhled (mil. Kč)	2008–2010 ¹⁾ prognóza (mil. Kč)	2006–2010 (mil. Kč)
Zahraniční zdroje ²⁾				
ISPA/FS	*) 2 573	3 679	3 523	9 775
OP ŽP/FS	–	4 210	12 631	16 841
OPI	1 297	723	–	2 020
Národní zdroje				
MZe **)	248	585	1 617	2 450
MŽP	305	53	159	517
SFŽP ČR	1 073	922	1 500	3 495
Vlastní zdroje investorů	2 405	2 205	6 615	11 225
Celkem na implementaci	7 901	12 377	26 045	46 323

¹⁾ Finanční zdroje uváděné ve sloupci 2008–2010 vycházejí ze současného stavu návrhů alokace prostředků SF a FS do OP ŽP z fondů ES ve finanční perspektivě 2007–2013 a předpokládaném vývoji státního rozpočtu.

²⁾ Použitý přepočtový kurz 28,50 Kč/EUR.

* ISPA/FS (2004–2006).

** Tyto prostředky budou každý rok upřesňovány na základě schváleného zákona o státním rozpočtu.

Zdroj: MZe, MŽP, MMR; zpracováno: 1. 11. 2006

Přiměřené čištění je čištění městských odpadních vod jakýmkoli postupem nebo způsobem zneškodňování, který zajistí, že při jejich vypouštění do recipientu budou splněny emisní limity, které stanoví místně příslušný vodoprávní úřad v souladu s Nařízením vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech.

závazku. V tomto materiálu je provedena aktualizace původních předpokladů a vstupních podmínek se zahrnutím nových skutečností tak, jak byly známy v roce 2006 k datu předložení do vlády.

ad B – Organizační zabezpečení je úkolem jednotlivých relevantních subjektů.

ad C – Finanční zabezpečení je úkolem jednotlivých relevantních subjektů ve spolupráci se subjekty zajišťujícími finanční výpomocí a to především s *MŽP – ministerstvem životního prostředí, SFŽP ČR – Státním fondem životního prostředí České republiky, MZe – ministerstvem zemědělství zajišťujícími jak národní tak zahraniční zdroje: ISPA – Fond soudržnosti (kohezní), SF – Strukturální fondy, OP ŽP – Operační program Životní prostředí, OPI – Operační program Infrastruktura.*

3. Inventura stavu plnění závazku

Ministerstvo zemědělství zajistilo zpracování „Analýzy stavu a připravenosti aglomerací ČR v souvislosti s implementací Směrnice Rady č. 91/271/EHS, o čištění městských odpadních vod“. Cílem Analýzy bylo zpřesnit rozsah opatření a s tím spojenou investiční náročnost, které je nezbytné realizovat na území ČR ve stanoveném přechodném období, a také zhodnocení dosavadního průběhu naplňování Směrnice. Tento materiál je zpracován pro jednotlivé kraje ČR. Tato analýza uvádí, že počet aglomerací ČR, které je nutno dořešit v rámci implementace směrnice Rady č. 91/271/EHS ke dni 1. 11. 2006, je **531**. Na toto dořešení je třeba (při zahrnutí inflace) **46 326 milionů Kč**.

4. Předpoklady a rizika splnění závazku

Předpoklady

- A – Nerozšiřování souboru subjektů, kterých se závazek týká.
- B – Stablní ceny stavebních prací bez ohledu na zvýšenou poptávku.
- C – Nezvyšování požadavků na čištění odpadních vod daných Nařízením vlády č. 61/2003 do roku 2010.

D – Kázeň investorů ve smyslu vyloučení rekonstrukcí kanalizačních sítí pokud jsou provozovatelé z projektů s termínem ukončení v roce 2010.

Rizika

- A – Částečná nebo úplná absence snahy relevantních subjektů, kterých se závazek týká, jej řešit.
- B – Nepředvídané skluzy při zabezpečení přípravy a realizace projektů, zaměřených na realizaci nezbytných opatření na kanalizačních sítích a čistírnách odpadních vod.
- C – Nesoulad reality finančních zdrojů s předpokládaným vývojem financování realizace projektů, zaměřených na nezbytná opatření na kanalizačních sítích a čistírnách odpadních vod – viz tabulka.

5. Závěr

Největším rizikem splnění závazku je nesoulad reality objemu finančních zdrojů s předpokládaným vývojem financování realizace projektů, zaměřených na nezbytná opatření na kanalizačních sítích a čistírnách odpadních vod. K tomuto nesouladu může dojít zejména v největších položkách reprezentovaných položkami FS – fond soudržnosti a FS – strukturální fond. Vysokým rizikem jsou i vlastní zdroje investorů. Dalším rizikem je omezená kapacita dodavatelů staveb vzhledem k omezeným časovým možnostem realizace.

Věříme, že rozhodující investice se podaří dokončit včas a že případné skluzy termínu dokončení budou Evropskou komisí posuzovány s vyšší mírou tolerance.

Ing. Vladimír Chaloupka (1944)

Absolvent ČVUT. Autorizovaný inženýr v oboru vodní hospodářství. Znalec pro obor vodní hospodářství a ekonomika vodovodů a kanalizací. Zástupce ředitele odboru vodovodů a kanalizací a vedoucí oddělení metodického řízení na ministerstvu zemědělství.

VÝROBCE ZAŘÍZENÍ PRO ČISTÍRNY ODPADNÍCH VOD
FONTANA R, s.r.o.

- MECHANICKÉ PŘEDČIŠTĚNÍ
- HRAZENÍ, REGULACE A MĚŘENÍ PRŮTOKU
- SEPARACE A PRANÍ PÍSKU
- DOPRAVA A HYGIENIZACE KALU
- DOPRAVA, LISOVÁNÍ A PRANÍ SHRABKŮ
- TERCIALNÍ DOČIŠTĚNÍ

TÉMĚŘ 3000 VÝROBKŮ V RŮZNÝCH ZEMÍCH

Fontana FONTANA R, s.r.o.; Příkop 4, 602 00 Brno; tel.: 545 215 932, 545 175 854
 fax: 545 215 933, e-mail: fontanar@fontanar.cz; http://www.fontanar.cz/

ATER ATER, s. r. o.
 Volyňská 446, 386 01 Strakonice, tel.: 383 321 109
 Táborská 31, 140 43 Praha 4, tel.: 261 102 214
 e-mail: ater@ater.cz

Stroje a zařízení pro vodní hospodářství

abs Široký sortiment čerpadel, horizontální a vertikální míchadla
ROBUSCH Aerační systémy **NOPON**
 Teknofanghi Turbokompresory **HST-INTEGRAL**

ROBOX, vývěvy Rotační objemová dmychadla
 Zařízení na odvodňování kalů

K&H KINETIC a.s.

Zlatnická 33, 339 01 Klatovy
 tel.: +420 376 356111 fax: +420 376 322771
 e-mail: obchod@kh-kinetic.cz
 http://www.kh-kinetic.cz

K&H KINETIC a.s.

PROJEKTY ■ DODÁVKY ■ MONTÁŽE ■ SERVIS

- Vodohospodářské stavby a zařízení
- Městské a průmyslové čistírny odpadních vod
- Řídicí systémy technologií pro průmysl a ekologii
- Bioplynové stanice • Plynojemy • Plynové kotelny • Teplotfikace

PÖYRY

INŽENÝRSKÁ A PROJEKTOVÁ ČINNOST VE VŠECH OBORECH VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

Pöyry Environment a. s.
 Botanická 834/56, 602 00 BRNO,
 tel.: 541 554 111, fax: 541 211 205, e-mail: trade.wecz@poyry.com, www.poyry.com

Pobočky: Praha, Bezoval 1658, 147 14 Praha 4, tel.: 244 062 353
 Ostrava, Varenská 49, 701 00 Ostrava, tel.: 596 657 206
 Břeclav, Růžičkova 5, 690 39 Břeclav, tel.: 519 322 304
 Organizační složka Trenčín, Jesenského 3175, 911 01 Trenčín tel.: +421 326 522 600

TOP-ENVI Tech tel./fax/záznam: 545 216 125
 společnost s r. o. BRNO
 MĚŘENÍ A OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Naším stávajícím i novým partnerům nabízíme autorizované měření koncentrací pachových látek olfaktometrickou metodou dle zákona 86/2002 Sb. vyhlášky 356/2002 Sb.

TOP-ENVI Tech Brno, s.r.o., Zábrdovická 10, 615 00 Brno
 e-mail: topenvit@sky.cz, http: www.sky.cz/topenvit

HUBER TECHNOLOGY

HUBER CS spol. s r. o.
 Cihlářská 19, 602 00 Brno, tel.: 541 215 635, 602 711 963
 fax: 541 216 835, e-mail: info@hubercs.cz

kancelář: Táborská 31, 140 00 Praha 4
 tel.: 261 215 615, 602 340 142, 602 979 827
 fax: 261 215 207, e-mail: praha@hubercs.cz

Dodávky technologických zařízení pro ČOV z nerezové oceli

PŘÍPLATKY KE MZDĚ

JUDr. Ladislav Jouza, Ministerstvo práce a sociálních věc ČR

Od 1. ledna 2007 byl zrušen zákon č. 1/1992 Sb., o mzdě. Právní úpravu odměňování zaměstnanců v podnikatelské sféře mzdou a různými příplatky obsahuje nový zákoník práce č. 262/2006 Sb. Důležitou součástí odměňování zaměstnanců jsou příplatky za práci v různých podmínkách a prostředí.

Příplatek za práci přesčas

Při posuzování mzdy za práci přesčas je nutno vyjít z definice v zákoníku práce v § 78 (odstavec 1, písm. i).

Práci přesčas je práce konaná zaměstnancem na příkaz zaměstnavatele nebo s jeho souhlasem nad stanovenou týdenní pracovní dobu vyplývající z předem stanoveného rozvržení pracovní doby a konaná mimo rámec rozvrhu pracovních směn. U zaměstnanců s kratší pracovní dobou je prací přesčas práce přesahující stanovenou týdenní pracovní dobu. Těmto zaměstnancům nelze práci přesčas nařídit. Práci přesčas není, napracovává-li zaměstnanec prací konanou nad stanovenou týdenní pracovní dobu pracovní volno, které mu zaměstnavatel poskytl na jeho žádost.

Za dobu práce přesčas přísluší zaměstnanci mzda, na kterou mu vznikl za tuto dobu nárok a příplatek nejméně ve výši 25 % průměrného výdělku, pokud se zaměstnavatel se zaměstnancem nedohodil na poskytnutí náhradního volna v rozsahu práce přesčas místo příplatku. Neposkytne-li zaměstnavatel náhradní volno do konce třetího kalendářního měsíce po práci přesčas nebo v jinak dohodnuté době, přísluší zaměstnanci k dosažené mzdě uvedený příplatek.

Příklad:

Zaměstnanec odpracoval v sobotu 24. března 2007 šest hodin přesčasové práce. Pokud zaměstnavatel neposkytne do konce června 2007 zaměstnanci náhradní volno, je povinen mu proplatit mzdu za odpracované hodiny a přesčasovou mzdu nejméně ve výši 25 % průměrného výdělku zaměstnance.

Snížily se přesčasy?

V souvislosti s novou právní úpravou pracovní pohotovosti se v podnikatelské praxi objevují kritické hlasy, že se snížil počet přesčasových hodin, které mohou zaměstnanci odpracovat. Není to pravda. Přesčasové hodiny zůstaly stejné: do 150 hodin může jejich odpracování zaměstnavatel zaměstnanci nařídit, do 416 hodin v kalendářním roce však pouze s jeho souhlasem. Dřívější zákoník práce obsahoval možnost pro zaměstnavatele, aby dohodl se zaměstnanci případnou pracovní pohotovost na pracovišti v rozsahu nejvýše 400 hodin v kalendářním roce. Tato možnost podle nového zákoníku práce neexistuje. Pracovní pohotovost může být jen na jiném místě dohodnutém se zaměstnancem a odlišném od pracovišť zaměstnavatele. Výkon práce v době pracovní pohotovosti nad stanovenou týdenní pracovní dobu je prací přesčas. O tuto dobu se prakticky rozsah možné přesčasové práce „snižuje“.

Paušální příplatky za přesčasy

Možnost sjednání mzdy již s přihlédnutím k případné práci přesčas, kterou připouštěla dřívější právní úprava, se nyní neumožňuje, protože její uplatňování bylo spojeno se značnými obtížemi. Největší problém spočíval v tom, že sjednané zvýšení mzdy často nedosahovalo výše, kterou by zaměstnanec obdržel při poskytování příplatku ve výši 25 % průměrného výdělku, což zákon nevyklučoval. Tím se porušoval čl. 6 úmluvy Mezinárodní organizace práce č. 1/1919, omezující pracovní dobu v průmyslových podnicích na osm hodin denně a čtyřicet osm hodin týdně (č. 80/1922 Sb.), podle které mzdová sazba za práci přesčas nesmí činit méně než obvyklá sazba zvýšená o jednu čtvrtinu.

Je však možné, aby zaměstnavatel se zaměstnancem dohodl paušální mzdu za případnou práci přesčas, která bude existovat mimo mzdu. To však bude vyžadovat, aby zaměstnavatel přesně evidoval případnou práci přesčas ve srovnání s poskytnutou mzdou za tuto práci. Nemůže dojít k situaci, kdy by paušální částka za přesčasy byla nižší, než odměna za tuto práci stanovená v zákoníku práce (nejméně 25 % průměrného výdělku zaměstnance).

Mzda za práci ve svátek

Svátky jsou dny, v nichž by zaměstnanci (až na výjimečné případy) neměli pracovat. Podmínky, za nichž může zaměstnavatel nařídit práci

ve svátek, upravuje § 91 zákoníku práce. Svátky vymezuje zákon č. 245/2000 Sb.

Za dobu práce ve svátek přísluší zaměstnanci dosažená mzda a náhradní volno v rozsahu práce konané ve svátek. To mu musí být poskytnuto nejpozději do konce třetího kalendářního měsíce následujícího po výkonu práce ve svátek nebo v jinak dohodnuté době. Za dobu čerpání náhradního volna přísluší zaměstnanci náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku. Zaměstnavatel se může se zaměstnancem dohodnout na poskytnutí příplatku k dosažené mzdě nejméně ve výši průměrného výdělku místo náhradního volna. **Zaměstnanec tedy dostane to, co si „vydělá“ a ještě příplatek ve výši nejméně 100 % průměrného výdělku.**

U zaměstnavatelů, u nichž jsou zaměstnanci odměňováni mzdou (dříve tzv. podnikatelské subjekty) je nutno mzdový nárok posuzovat podle toho, zda zaměstnanec ve svátek pracoval nebo nepracoval právě v důsledku svátku.

Jestliže zaměstnanec měl podle rozvržení pracovních směn pracovat a nepracoval v důsledku svátku (svátek připadl na jeho obvyklý pracovní den) a ušla mu mzda, vzniká mu nárok na náhradu mzdy ve výši průměrného výdělku. Je to zejména u zaměstnanců s hodinovou, časovou nebo úkolovou mzdou. Náhrada však nepřísluší zaměstnanci odměňovanému měsíční mzdou, neboť tato mzda v nezměněné výši přísluší zaměstnanci bez ohledu na počet pracovních dnů a svátků v kalendářním měsíci, takže tomuto zaměstnanci mzda v důsledku svátku nešla. To se týká i zaměstnanců, kteří pracují ve veřejné správě a jsou odměňováni platem. Jim se rovněž měsíční plat v důsledku svátku nezvyšuje ani nekrátí.

Za dobu práce ve svátek dostane zaměstnanec dosaženou mzdu a náhradní volno obdobně jako u přesčasové práce. Za jednu hodinu práce ve svátek jednu hodinu náhradního volna. Toto volno musí zaměstnavatel poskytnout nejdéle do konce třetího kalendářního měsíce, který následuje po výkonu práce ve svátek. Za dobu náhradního volna náleží zaměstnanci náhrada mzdy ve výši 100 % průměrného výdělku. Zaměstnavatel se může se zaměstnancem dohodnout na poskytnutí příplatku k dosažené mzdě nejméně ve výši 100 % místo náhradního volna. Přednost má tedy náhradní volno. Příplatek může poskytnout zaměstnavatel až po dohodě se zaměstnancem.

Příklad:

Bude-li zaměstnanec pracovat přesčas ve svátek, zaměstnavatel mu poskytne náhradní volno nebo příplatek nejméně ve výši 125 % (25 % za přesčas a 100 % za práci ve svátek).

Dřívější právní úprava vylučovala právo zaměstnance na náhradu mzdy za svátek, jestliže neomluveně zameškal směnu předcházející nebo následující po svátku. To již od 1. ledna 2007 neplatí.

Mzda za noční práci

Za práci v noci (doba od 22.00 do 6.00 hodin) přísluší zaměstnanci dosažená mzda a příplatek nejméně ve výši 10 % průměrného výdělku. Dříve to byla částka 6 Kč za hodinu noční práce. Zaměstnavatel má při poskytování příplatku za práci v noci volbu: může jej poskytovat za jednotlivé hodiny práce v noci nebo ve stálé měsíční výši za kalendářní měsíc, a to formou zvýšení jiné mzdové sazby, například zvýšeného tarifu platného pro zaměstnance pravidelně vykonávající práce v noci.

Příplatek za práci ve ztíženém pracovním prostředí

Ztíženým pracovním prostředím pro účely poskytování příplatku ke mzdě se rozumí prostředí, ve kterém je výkon práce spojen s mimořádnými obtížemi vyplývajícími z vystavení účinkům ztěžujícího vlivu a z opatření k jejich snížení nebo odstranění.

Jednotlivé druhy škodlivin zhoršující pracovní prostředí uvádí nové nařízení vlády č. 567/2006 Sb. Jsou to např. chemické škodliviny, koncentrace prachu, vibrace, ionizující záření, elektromagnetické záření, infračervené záření, působení laserů, infekční nákazy, chemické karcinogeny, zvýšený tlak vzduchu a jejich nejvyšší přípustná koncentrace.

Výše příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí je za každý ztěžující vliv nejméně 10 % základní sazby hodinové minimální mzdy. Tato částka je od 1. ledna 2007 48,10 Kč, takže za 1 hodinu práce ve ztíženém pracovním prostředí poskytne zaměstnavatel příplatek nejméně ve výši 4,80 Kč. Pokud by ztěžujících vlivů bylo několik, např. prach a vibrace, a zaměstnanec za těchto podmínek pracoval, příplatek se násobí. Budou-li ztěžující vlivy např. dva, je příplatek za hodinu 2 x 4,80 Kč.

Příplatek za práci v sobotu a v neděli

Zásah do osobního života zaměstnanců, který vyplývá z výkonu práce v sobotu a neděli, které jsou pro většinu dalších osob dny nepřetržitého odpočinku v týdnu, je zaměstnanci posuzován stejně negativně, jako je tomu při práci v noci nebo při práci přesčas. Proto se v zákoníku práce stanoví minimální úroveň mzdové kompenzace za práci v sobotu a v neděli. Je to příplatek nejméně ve výši 10 % průměrného výdělku, a to i pro podnikatelskou sféru. Tento příplatek před účinností nového zákoníku práce se vztahoval jen na zaměstnance „nepodnikatelské“ sféry. Jedná se o nejnižší úroveň mzdové sazby. Zaměstnavatel může tento příplatek zvýšit.

Odměna za pracovní pohotovost

Dřívější zákoník práce definoval pracovní dobu tak, že je to doba, v níž je zaměstnanec povinen vykonávat pro zaměstnavatele práci. Nový zákoník práce vychází z dřívější definice, že pracovní dobou je doba, v níž je zaměstnanec povinen vykonávat pro zaměstnavatele práci, ale doplňuje, že pracovní dobou je i doba, v níž je zaměstnanec na pracovišti připraven k výkonu práce podle pokynů zaměstnavatele (§ 78 odstavec 1 písm. a) ZP).

Z této definice vychází i nová právní úprava pracovní pohotovosti.

Pracovní pohotovostí je doba, v níž je zaměstnanec připraven k případnému výkonu práce podle pracovní smlouvy, která musí být v případě naléhavé potřeby vykonána nad rámec jeho rozvrhu pracovních směn. Pracovní pohotovost může být jen na jiném místě dohodnutém se zaměstnancem a **odlišném od pracoviště zaměstnavatele**. Tato změna reaguje na judikaturu Evropského soudního dvora. Z tohoto soudem provedeného výkladu čl. 2 směrnice 2003/88/ES, o některých aspektech pracovní doby, vyplývá, že jakákoli přítomnost zaměstnance na pracovišti, kterou na něm zaměstnavatel požaduje, je pracovní dobou. **To je jedna ze změn. Podle dřívější úpravy mohla být pracovní pohotovost na pracovišti nebo na jiném dohodnutém místě. Znamená to, že zaměstnanec může být od 1. ledna 2007 v „pracovní pohotovosti“ např. ve svém bydlíšti, ale nikoliv na pracovišti.**

Pracovní pohotovost může zaměstnavatel na zaměstnanci požadovat, jen jestliže se o tom se zaměstnancem dohodne. Za dobu pracovní pohotovosti přísluší zaměstnanci odměna nejméně ve výši 10 % průměrného výdělku.

Za výkon práce v době pracovní pohotovosti přísluší zaměstnanci mzda nebo plat. Nepřísluší však výše uvedený příplatek. Bude-li zaměstnanec v době pracovní pohotovosti pracovat nad stanovenou týdenní pracovní dobu, jde o práci přesčas. Pracovní pohotovost, při které k výkonu práce nedojde, se do pracovní doby nezapočítává.

Příklad:

Zaměstnanec má 40hodinovou týdenní pracovní dobu. Se zaměstnavatelem se dohodl, že v sobotu bude mít ve svém bydlíšti pracovní pohotovost od 6.00 hod. do 16.00 hod. Od 10.00 hodin bude do 14.00 hodin pracovat. Za dobu od 6.00 hod. do 10.00 hodin dostane příplatek za pracovní pohotovost a za odpracovanou dobu od 10.00 hod. do 14.00 hod. mzdu a příplatek za přesčasovou práci.

www.heco-nerez.cz

Závitové
fitinky

Svařované
fitinky

Přiruby

Kulové kohouty
Šoupátka
Ventily

Vystavujeme na veletrhu **Vodovody-Kanalizace 2007** v Brně stánek 16, hala B.

heco handels-gmbh
am eisengraben 5
75196 nöttingen
německo

tel: +49 (7232) 3655-18
fax: +49 (7232) 3655-918
kontakt@heco-nerez.cz

PŘÍPLATEK KE MZDĚ ZA PRÁCI VE ZTÍŽENÉM PRACOVNÍM PROSTŘEDÍ

Dr. Jiří Kučera, Odborový svaz pracovníků Dřevo – lesy – voda

K paragrafu 128 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, bylo vydáno nařízení vlády č. 567/2006 Sb., kde v § 6 byla speci-

fikována výše příplatku a podmínky pro jeho poskytování takto, citují:

Ztížené pracovní prostředí

(1) Ztíženým pracovním prostředím pro účely poskytování příplatku podle zákoníku práce (§ 117 a § 128 odst.1 ZP) je prostředí, ve kterém je výkon práce spojen s mimořádnými obtížemi vyplývajícími z vystavení účinkům ztěžujícího vlivu a z opatření k jejich snížení nebo odstranění.

(2) Ztěžujícím vlivem podle odstavce 1 se rozumí:

- prach**, jehož průměrné celosměrné koncentrace v pracovním ovzduší jsou vyšší než trojnásobek hodnoty přípustného expozičního limitu stanoveného zvláštním právním předpisem (§ 14 odst. 4 nařízení vlády č. 178/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci ve znění pozdějších předpisů),
- chemické látky**, jejichž průměrné celosměrné koncentrace v pracovním ovzduší překračují hodnotu nejvyšší přípustné koncentrace v pracovním ovzduší stanovené zvláštním právním předpisem (§ 14 odst. 4 nařízení vlády č. 178/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci ve znění pozdějších předpisů), nebo pokud pro danou látku není hodnota nejvyšší přípustné koncentrace v pracovním ovzduší stanovena, překračují trojnásobek hodnoty jejího přípustného expozičního limitu stanoveného zvláštním právním předpisem (§ 14 odst. 4 nařízení vlády č. 178/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci ve znění pozdějších předpisů),
- směsi chemických látek** s předpokládaným aditivním účinkem, jestliže součet podílů celosměrných průměrných koncentrací jednotlivých chemických látek v ovzduší z jejich hodnot přípustného expozičního limitu je vyšší než 2,
- pracovní procesy s rizikem chemické karcinogenity** stanovené zvláštním právním předpisem (§ 17 nařízení vlády č. 178/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci ve znění pozdějších předpisů),
- ustálený a proměnný hluk nebo impulsní hluk**, jehož ekvivalentní hladina akustického tlaku A L Aeq, 8h překračuje hygienický limit stanovený zvláštním právním předpisem (§ 2 Nařízení vlády č. 148/2006 Sb., o ochraně před nepříznivými účinky hluku a vibrací) nebo přípustný expoziční limit stanovený zvláštním právním předpisem (§ 3 Nařízení vlády č. 148/2006 Sb., o ochraně před nepříznivými účinky hluku a vibrací) nejmeně o 20 dB, nebo impulsní hluk, jehož průměrná hladina špičkového akustického tlaku C stanovená zvláštním právním předpisem (§ 3 Nařízení vlády č. 148/2006 Sb., o ochraně před nepříznivými účinky hluku a vibrací) překračuje 145 dB,
- vibrace** přenášené na ruce nebo celkové horizontální nebo vertikální vibrace přenášené na zaměstnance, jejichž průměrná souhrnná vážená hladina zrychlení L_{av}, 8h nebo průměrná vážená hladina zrychlení L_{aw}, 8h překračuje přípustný expoziční limit pro osmihodinovou pracovní dobu stanovený zvláštním právním předpisem § 12 odst. 1 a 4 Nařízení vlády č. 148/2006 Sb., o ochraně před nepříznivými účinky hluku a vibrací nejmeně o 17 dB,
- pracovní prostředí**, ve kterém jsou překračovány hodnoty přípustných mikroklimatických podmínek stanovené zvláštním právním předpisem (§ 4 odst. 2 nařízení vlády č. 178/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci ve znění pozdějších předpisů) a ani při používání dostupných použitelných osobních ochranných pracovních prostředků a úpravy režimu práce nelze vyloučit poškození zdraví,
- vědomé zacházení s biologickými činiteli** nebo jejich zdroji nebo přenašeči, kterými jsou Guanarito, virus horečky Lasa, virus Junin (Argentinská nemoc), virus Machupo, Amapari, Sabia, virus krymskokonžské hemoragické horečky, virus Ebola, virus Marburské horečky, všechny typy viru varioly, *Equine morbilli* virus, *Brucella abortus*, *Brucella melitensis*, *Brucella suis*, *Mycobacterium leprae*, *Burkholderia pseudomallei* (*Pseudomonas pseudo-*

mallei), *Burkholderia mallei* (*Pseudomonas mallei*), *Rickettsia prowazekii*, *Rickettsia rickettsii*, *Rickettsia tsutsugamushi*, *Rickettsia typhi* (*Rickettsia mooseri*), *Yersinia pestis*, virus opičích neštovic nebo viry lidské imunodeficiency, *Avia influenza* virus typu A, podtypu H 5 nebo H 7 a jeho genetické mutace,

- zvýšený tlak nad 400 kPa**, který u prací pod hladinou odpovídá hloubce nejméně 40 metrů,
- radiační činnosti** vykonávané v kontrolovaném pásmu pracovníky kategorie A stanovenými ve zvláštním právním předpisu.

Z výše uvedeného je zřejmé, že poskytování mzdy a příplatku za práce ve ztíženém pracovním prostředí přísluší těm zaměstnancům, kteří dle zákona č. 258 / 2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a vyhl. min. zdravotnictví č. 432/2003 Sb., jsou zařazeni po provedené kategorizaci prací nejméně do třetí respektive čtvrté kategorie. Pro přehlednost uvádím práce zařazené do těchto kategorií dle Přílohy č. 1 této vyhlášky.

• PRACH

Kategorie třetí

Do třetí kategorie se zařazují práce, při nichž jsou osoby exponovány prachu, jehož průměrné celosměrné koncentrace v pracovním ovzduší jsou vyšší než hodnota PEL pro tento druh prachu stanoveného zvláštním právním předpisem, avšak nepřekračují jeho trojnásobek.

Kategorie čtvrtá

Do čtvrté kategorie se zařazují práce, při nichž jsou osoby exponovány prachu, jehož koncentrace jsou vyšší než je uvedeno pro třetí kategorii.

• CHEMICKÉ LÁTKY

Základním kritériem kategorizace prací spojených s expozicí osob chemickým látkám je hodnocení expozice podle naměřených koncentrací těchto látek v pracovním ovzduší v dýchací zóně osoby a jejich srovnání s kritériálními hodnotami uvedenými pro jednotlivé kategorie v této vyhlášce. Protože dýchací ústrojí nemusí být jedinou cestou vstupu chemických látek do organismu exponované osoby a na expozici se může podílet i vstup zažívacím ústrojím a kůží a množství látky přijaté dýchacím ústrojím může výrazně kolísat zejména v závislosti na plicní ventilaci, berou se v odůvodněných případech v úvahu, vedle výsledků měření koncentrace látek v pracovním ovzduší, také výsledky vyšetření osob pomocí biologických expozičních testů a schopnost některých látek pronikat do organismu jinými cestami vstupu, například neporušenou kůží.

Kategorie třetí

- Do třetí kategorie se zařazují práce, při nichž jsou osoby exponovány:
- chemickým látkám, jejichž průměrné celosměrné koncentrace v pracovním ovzduší překračují hodnotu PEL, avšak nepřekračují hodnotu NPK-P nebo, pokud pro danou látku není hodnota NPK-P stanovena, nepřekračují trojnásobek hodnoty jejího PEL,
 - chemickým látkám, pro něž je stanovena zvláštním právním předpisem jen hodnota NPK-P, pokud je hodnota NPK-P překročena,
 - směsi chemických látek s předpokládaným aditivním účinkem, jestliže součet podílů celosměrných průměrných koncentrací jednotlivých látek v ovzduší z jejich hodnot PEL je vyšší nebo roven 1, ale nižší než 2,
 - pracovním procesům s rizikem chemické karcinogenity.

Kategorie čtvrtá

Do čtvrté kategorie se zařazují práce, při nichž jsou překročeny kritériální hodnoty pro zařazení do třetí kategorie.

• HLUK

Kategorie třetí

- Do třetí kategorie se zařazují práce, při nichž jsou osoby exponovány:
- ustálenému nebo proměnnému hluku, ustálenému nebo proměnnému hluku s prokazatelným podílem impulsního hluku, jehož ekvivalentní hladina akustického tlaku A L_{Aeq}, 8h překračuje nejvyšší přípustnou hodnotu stanovenou pro osmihodinovou pracovní dobu o méně než 20 dB,
 - impulsnímu hluku, jehož průměrná hladina špičkového akustického tlaku C překračuje 140, ale nepřekračuje 150 dB.

Kategorie čtvrtá

Do čtvrté kategorie se zařazují práce, při nichž jsou osoby exponovány hluku, jehož ekvivalentní hladina akustického tlaku A_{LAeq} , 8h nebo impulsnímu hluku, jehož průměrná hladina špičkového akustického tlaku C je vyšší, než je stanoveno u kategorie třetí.

Nejvyšší přípustné hodnoty hluku se pro účely kategorizace nekorigují s ohledem na druhy činností, uvedených ve zvláštním právním předpisu.

Při nestandardních časových charakteristikách pracovní expozice, jimiž jsou: týdenní expozice rozdělená jinak než na pět osmihodinových směn (směny 10, 12ti hodinové apod.), menší počet směn než 5 za pracovní týden, proměnlivý počet hodin za pracovní týden, se pro zařazení práce do kategorií vychází z přípustné hodnoty stanovené pro pracovní týden zvláštním právním předpisem.

• VIBRACE**Kategorie třetí**

Do třetí kategorie se zařazují práce, při nichž jsou osoby exponovány vibracím přenášeným na ruce nebo celkovým horizontálním či vertikálním vibracím, jejichž souhrnná vážená hladina zrychlení L_{wv} , 8h nebo vážená hladina zrychlení L_{wv} , 8h překračuje nejvyšší přípustnou hodnotu stanovenou pro osmihodinovou pracovní dobu, avšak o méně než 10 dB.

Kategorie čtvrtá

Do čtvrté kategorie se zařazují práce, při nichž jsou osoby exponovány vibracím přenášeným na ruce nebo celkovým horizontálním či vertikálním vibracím, jejichž souhrnná vážená hladina zrychlení L_{wv} , 8h nebo vážená hladina zrychlení L_{wv} , 8h překračuje hodnotu stanovenou pro třetí kategorii.

Nejvyšší přípustné hodnoty vibrací přenášených na člověka se pro účely kategorizace nekorigují s ohledem na druh činností, uvedených ve zvláštním právním předpisu.

Při nestandardních časových charakteristikách pracovní expozice, jimiž jsou: týdenní expozice rozdělená jinak než na pět osmihodinových směn (směny 10, 12ti hodinové apod.), menší počet směn za pracovní týden než 5 a proměnlivý počet hodin za pracovní týden, se daná práce

kategorizuje na základě porovnání časově váženého průměru vážených hladin zrychlení vibrací, zjištěných v průběhu jednoho čtyřicetihodinového týdne s hodnotami určujícími zařazení práce do příslušné kategorie.

• PRÁCE VE ZVÝŠENÉM TLAKU VZDUCHU**Kategorie třetí**

Do kategorie třetí se zařazují práce ve zvýšeném tlaku od 100 do 400 kPa, které u prací pod hladinou odpovídají hloubce od 10 do 40 metrů.

Kategorie čtvrtá

Do kategorie čtvrté se zařazují práce ve zvýšeném tlaku nad 400 kPa, které u prací pod hladinou odpovídají hloubce 40 metrů a více.

Závěr:

Základem pro posuzování, zda přísluší zaměstnanci příplatek ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí je, podle mého názoru, rozhodující, zda práce je prováděna v riziku, to znamená, že je zařazena do třetí nebo čtvrté kategorie. Dokladem o tom jsou výsledky provedené kategorizace prací, které schválil nebo vzal na vědomí orgán ochrany veřejného zdraví. V případě pochybnosti lze vypracovat návrh na novou kategorizaci prací nebo požádat o její překvalifikování a požádat příslušný orgán ochrany zdraví o souhlas nebo vzetí na vědomí, ale z praxe je ověřené, že hygienici spíše provedou překvalifikaci do kategorie nižší než je navrhovaná nebo stávající.

Výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí stanoví § 7 nařízení vlády č. 567/2006 Sb., a činí za každý ztěžující vliv podle § 6 odst. 2 nejméně 10 % základní sazby minimální mzdy stanovené v § 2 nařízení vlády č. 567/2006 Sb.

Připomínám, že výklad je oprávněn provádět pouze soud. Tento názor může být brán pouze jako metodická pomůcka při konkrétním rozhodování statutárních orgánů společností nebo pro jednání odborových organizací o této problematice.

Autor je členem Odborné komise bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární techniky při SOVAK ČR.

HYDROPROJEKT^{CZ}

VŽDY
OPTIMÁLNÍ
ŘEŠENÍ

Používáme družicové snímky pro generely odvodnění = přesnost a úspora času a nákladů.

www.hydroprojekt.cz

SEMINÁŘ

HODNOCENÍ KRITÉRIÍ HOSPODAŘENÍ S VODOU

Ing. Michal Sklenář, Veolia Voda

Příspěvek z konference Provoz vodovodních a kanalizačních sítí, kterou uspořádal SOVAK ČR v listopadu 2006 v Poděbradech.

1. Úvod
V současnosti jsou běž-

Voda vyrobená určená k realizaci = množství „vody vyrobené“ po přičtení množství „vody převzaté“ a odečtení množství „vody předané“.

Voda fakturovaná pitná = množství vody fakturované přímým odběratelům. Kde je osazen vodoměr, měří se množství odpočtem vodoměru, kde není, určí se množství fakturované vody výpočtem pomocí směrných čísel spotřeby vody, nebo jiným přípustným způsobem dle cenových předpisů.

Voda fakturovaná pro domácnosti = ta část množství „vody fakturované pitné“, která je dodána domácnostem.

Voda nefakturovaná = rozdíl mezi množstvím „vody vyrobené určené k realizaci“ a množstvím „vody fakturované“ (jedná se o součet „ztrát vody v trubní síti“, „vlastní potřeby vody“ a „ostatní nefakturované vody“).

Ztráty vody = ztráty vody způsobené únikem v důsledku netěsnosti potrubí nebo armatur, dále únikem vody při haváriích a přečerpání vodojemů, ztráty vzniklé nepřesností vodoměrů, vyššími odběry než odpovídá fakturaci podle ročních směrných čísel a ztráty způsobené odcizením vody.

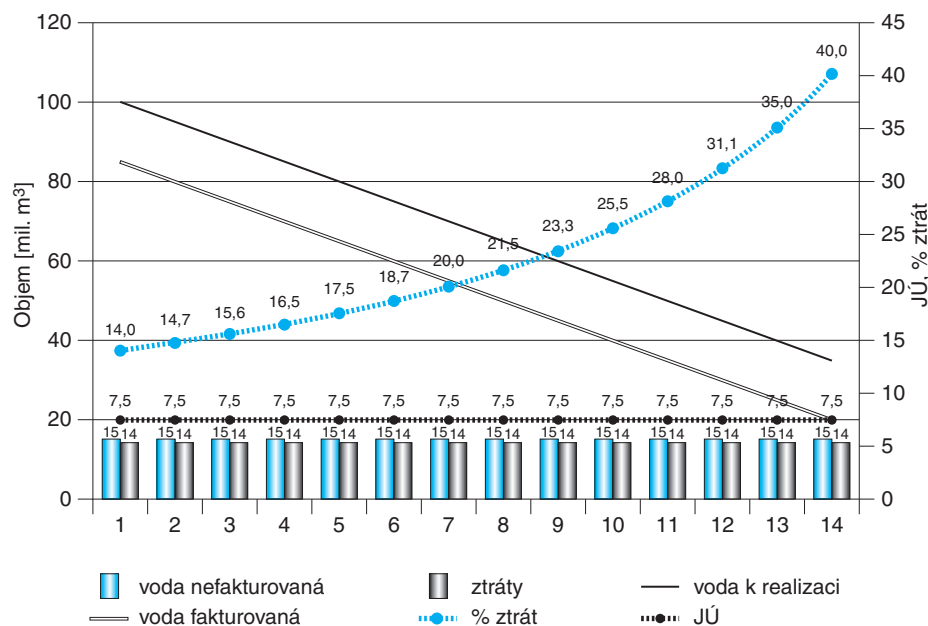
Vlastní potřeba vody = množství vody využitá pro provozní potřeby k proplachování vodovodní sítě, kanalizační sítě, zkoušení vodoměrů apod.

Ostatní nefakturovaná voda = množství vody sloužící jiným účelům, pokud toto množství vody není hrazeno. Jde např. o vodu sloužící k požárním účelům.

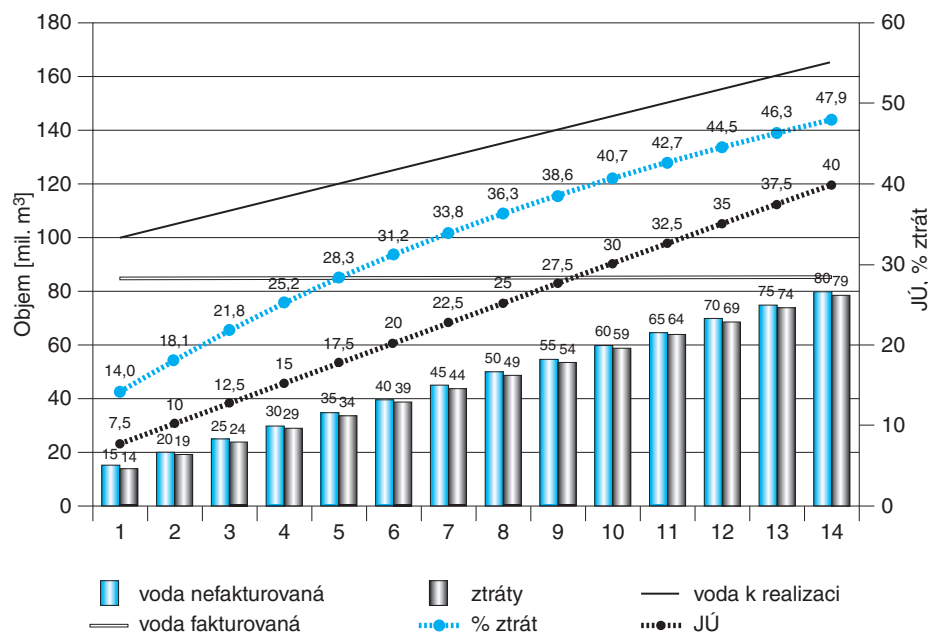
Jednotkový únik = množství „vody nefakturované“ za rok vztahované na 1 km přepočtené délky vodovodní sítě („přepočtená délka“ potrubí určitého DN odpovídá náhradní délce potrubí o průměru DN 150 a vypočte se jako součin skutečné délky potrubí a příslušného koeficientu, vyjadřujícího poměr omočeného obvodu tohoto potrubí k omočenému obvodu potrubí DN 150).

% ztrát z vody k realizaci = procentuální podíl objemu ztrát vody na celkovém množství vody k realizaci.

% vody nefakturované z vody k realizaci = procentuální podíl objemu vody nefakturované (tj. ztrát vody + vlastní potřeby + ostatní vody nefakturované) na celkovém množství vody k realizaci.

Graf 1: Porovnání % ztrát a JÚ v závislosti na změně objemu VF při neměnné hodnotě objemu VNF a ztrát

Graf 2: Porovnání % ztrát a JÚ v závislosti na změně objemu ztrát při neměnné hodnotě VF

Tento příspěvek se podrobněji zabývá ukazateli hospodaření s vodou, které souvisejí se ztrátami vody. **Tyto ukazatele lze rozdělit do 2 základních skupin:**

- 1. Objemové ukazatele** (např. objem ztrát, objem vody nefakturované).
- 2. Poměrové ukazatele** (např. % ztrát, % vody nefakturované, jednotkový únik).

Značně rozšířené je používání poměrového ukazatele „% ztrát“, zejména pro jeho relativní názornost. Tento ukazatel byl dokonce v minulosti využíván jako jedno z nejdůležitějších kritérií pro porovnávání jednotlivých státních podniků vodovodů a kanalizací. Zároveň bylo v rámci plánovitého hospodářství a centrálního řízení direktivně nařizováno jeho postupné snižování. Tento tlak vedl k negativnímu jevu – postupně se začaly projevovat tendence ke zkreslování výsledků hospodaření s vodou, neboť podniky VaK často uměle snižovaly vykazované hodnoty „% ztrát“ tím způsobem, že zvyšovaly vykazované množství vlastní potřeby. To vedlo postupně k tomu, že v polovině 80. let minulého století bylo rozhodnuto, že ukazatel % ztrát

nebude nadále používán jako základní hodnotící a srovnávací kritérium, ale pouze jako doplňkový orientační ukazatel.

Postupně se začalo ve větší míře používat hodnocení pomocí ukazatele „% vody nefakturované“, které již neumožňovalo ovlivňovat výsledky umělým navyšováním vykazovaného objemu vlastní potřeby vody. Dále se také zavádělo hodnocení pomocí kritéria „jednotkový únik“, který vychází z objemu nefakturované vody a zohledňuje délku sítě a skladbu profilů.

Koncem 90. let minulého století se však opět začalo ve větší míře užívat sledování a vyhodnocování pomocí ukazatele „% ztrát“.

Následující analýza má za cíl porovnat vypovídací schopnost jednotlivých ukazatelů hospodaření s vodou, popsat jejich výhody a nevýhody a navrhnout, které z nich by měly být přednostně používány a které by se měly používat jen omezeně a za jakých podmínek.

2. Zkreslující vlivy

Při hodnocení pomocí některých kritérií může docházet k podstatným zkreslením z důvodu několika příčin – např. vlivem měnicí se fakturace, ztrát, vlastní potřeby atd.

V následujících kapitolách bude provedena analýza těchto různých vlivů na jednotlivá kritéria hospodaření vodou.

2.1 Vliv měnicí se fakturace

Měnicí se fakturace je zde chápána jako změna (růst nebo pokles) vykázaného objemu vody fakturované, která je způsobena měnicí se spotřebou – nikoliv změnou rezervy ve fakturaci. (pozn.: „rezerva ve fakturaci“ = množství vody, které bylo odebráno ze sítě, ale nebylo fakturováno z důvodu nepřesností fakturačních měřidel nebo v souvislosti s černými odběry – krádežemi vody). Změna ve fakturaci se tak projeví odpovídající změnou objemu vody k realizaci, ale nemá vliv na objem vody nefakturované a ztrát (naproti tomu změna v rezervě ve fakturaci by se ve vodě k realizaci neprojevila, avšak projevila by se ve vodě nefakturované a ve ztrátách).

Graf 1 zobrazuje situaci, kdy nedochází ke změně stavu ani délky sítě (voda nefakturovaná, ztráty, vlastní potřeba ani ostatní VNF se nemění), pouze klesá fakturace.

Z grafu 1 je zřejmé, že přestože se nemění objem vody nefakturované ani objem ztrát, hodnota % ztrát roste vlivem snižujícího se objemu vody fakturované a s tím souvisejícím poklesem vody k realizaci.

Graf 1 zároveň názorně dokládá, že vazba mezi VF a % ztrát není lineární. Zatímco pokles fakturace byl v tomto teoretickém případě zvolen jako lineární, vývoj % ztrát se blíží parabolické křivce. Znamená to, že při překročení hodnoty přibližně okolo 20 % začíná být nárůstu hodnot křivky % ztrát výrazně progresivní.

Pro porovnání je v grafu 1 uveden i průběh jednotkového úniku (JÚ), který není měnicí se fakturací ovlivněn a zůstává tak konstantní (černá přerušovaná přímkou). Je to dáno tím, že fakturace nemá vliv na žádný z parametrů, kterými je jednotkový únik definován.

Díličí závěry:

Hodnota jednotkového úniku není vlivem měnicí se fakturace nijak zkreslována, avšak

ukazatel % ztrát (příp. % vody nefakturované) je naopak ovlivněn velmi silně.

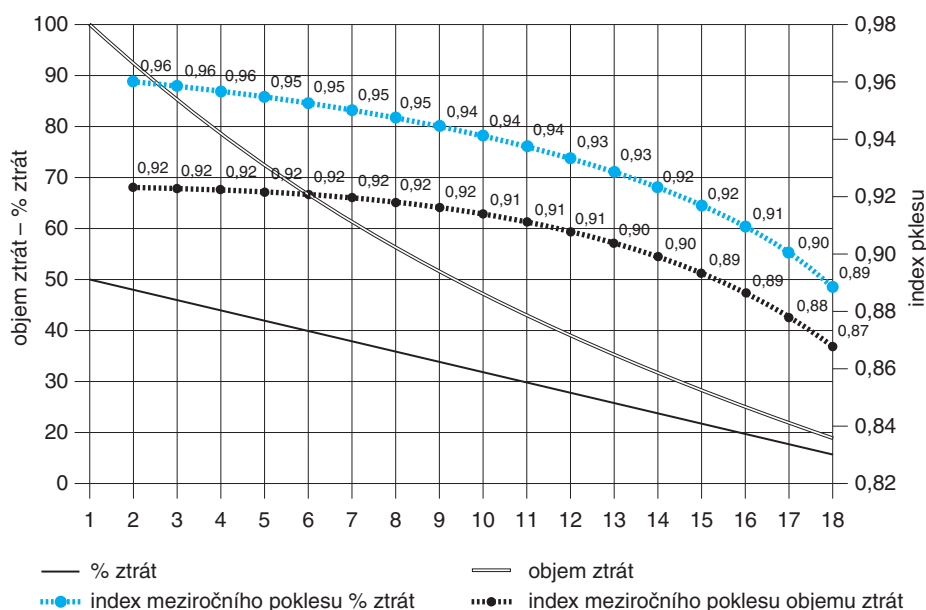
2.2 Vliv měnicího se objemu ztrát

Zatímco v předchozím případě byl analyzován zkreslující vliv změny objemu vody fakturované, v následujícím textu bude ověřeno, jakým způsobem se budou měnit hodnoty ukazatelů hospodaření vodou v závislosti na změně objemu ztrát při konstantní hodnotě vody fakturované (zároveň se vychází z předpokladu konstantních hodnot vlastní potřeby a ostatní VNF).

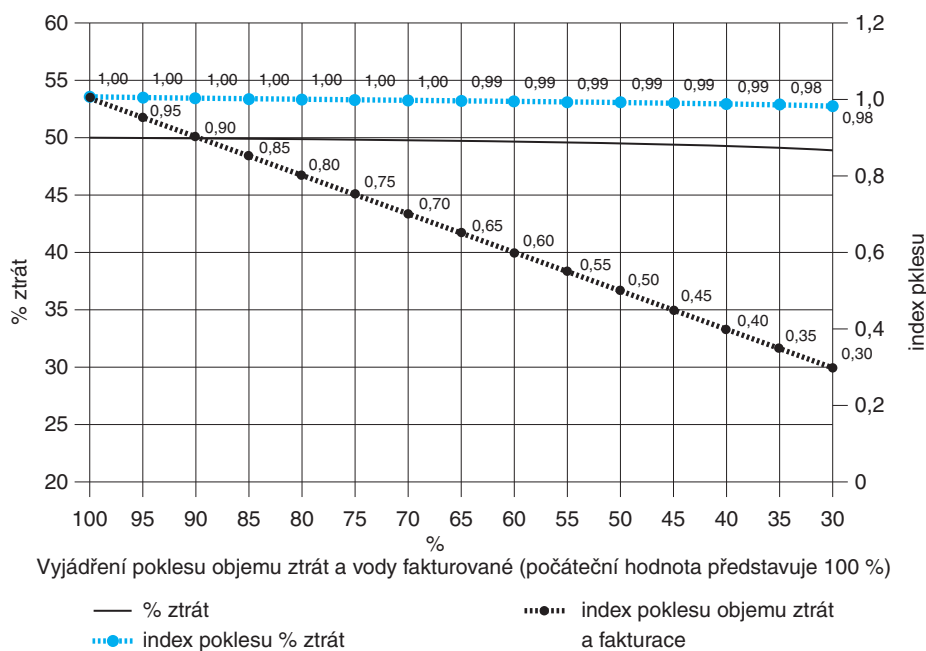
Pokud by měl být ukazatel % ztrát použitelný pro objektivní hodnocení vývoje ztrát vody, musela by se změna objemu ztrát přímo úměr-

ným způsobem projevit ve změně hodnoty % ztrát. Graf 2 však dokládá, že tato přímá úměrnost mezi oběma veličinami neplatí.

Z grafu 2 je zřejmé, že při konstantní hodnotě vody fakturované roste objem vody k realizaci vlivem zvyšování ztrát (při zachování konstantní hodnoty vlastní potřeby a ostatní vody nefakturované). Ztráty rostou lineárně. Tomu odpovídá i lineární růst hodnoty jednotkového úniku (černá přerušovaná čára). Hodnoty % ztrát však rostou nelineárně (modrá přerušovaná křivka). Neplatí tedy přímá úměrnost, že nárůst objemu ztrát by měl odpovídat nárůstu hodnoty % ztrát – ukazatel % ztrát tedy přináší

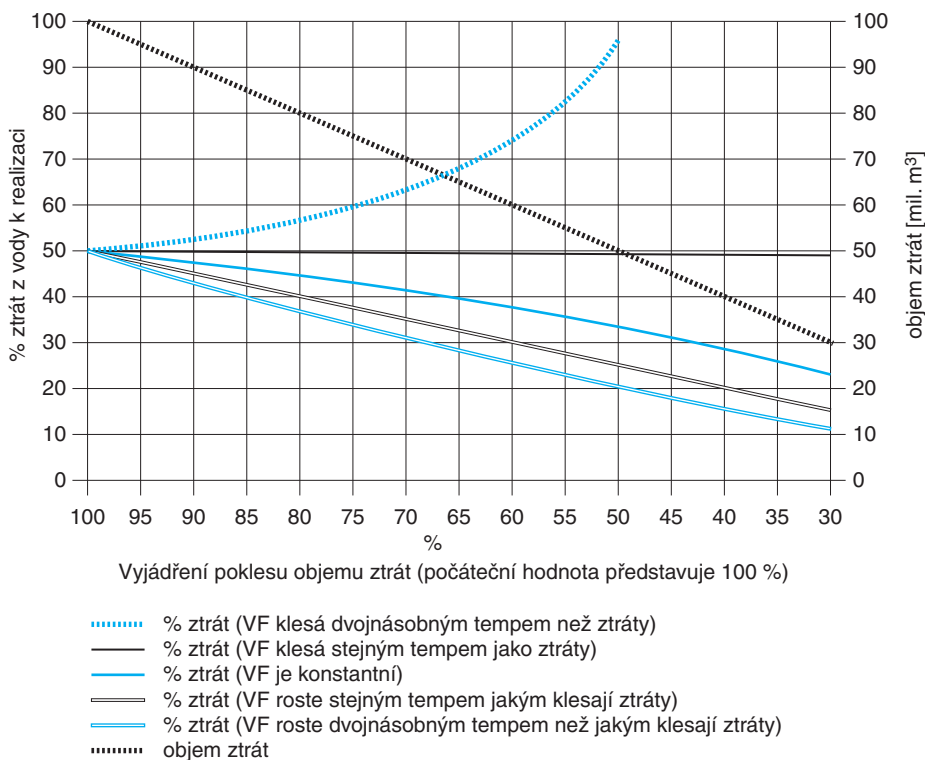
Graf 3: Vyhodnocení lineárního poklesu % ztrát při neměnném objemu VF. Pozámka: objem vody fakturované, vlastní potřeby a ostatní VNF je konstantní

Vyjádření poklesu objemu ztrát a vody fakturované (počáteční hodnota představuje 100 %)

— % ztrát
 ●●●● index poklesu objemu ztrát a fakturace

Graf 4: Vývoj ukazatele % ztrát při současném lineárním poklesu objemu ztrát a objemu VF. Pozámka: objem vody fakturované klesá shodným tempem jako ztráty. Objem vlastní potřeby a ostatní VNF je konstantní

Graf 5: Vliv různých variant vývoje fakturace na hodnotu % ztrát (ztráty klesají ve všech variantách stejně)

i v tomto případě zkrslující výsledky při hodnocení vývoje ztrát vody.

V praxi je možné se někdy setkat s tím, že vodárenská společnost si naplánuje tempo snižování % ztrát na několik let dopředu. Pokud by tento plán byl založen na předpokladu lineární-

ho snižování hodnoty % ztrát (např. o 2 % ročně), mohlo by dojít k podobné situaci, jakou vyjadřuje graf 3.

Graf 3 byl sestaven za předpokladu počáteční hodnoty 50 % ztrát z vody k realizaci a tomu odpovídajícímu objemu ztrát 100 jednotek

(např. m³, tis. m³, mil. m³ atd.). Zároveň se předpokládá neměnný objem fakturace.

Lineární pokles % ztrát (ve zvoleném případě o 2 procentní body ročně) vyjadřuje modrá přerušovaná příčka. Tomuto požadavku odpovídá pokles objemu ztrát, zobrazený zdvojenou křivkou. Z grafu je zřejmé, že k tomu, aby se zajistil lineární pokles hodnoty % ztrát je třeba dosáhnout nelineárního snižování objemu ztrát (zdvojená křivka). Černá přerušovaná křivka, která vyjadřuje index meziročního poklesu objemu ztrát, názorně dokládá, že v prvních letech by musel objem ztrát vody meziročně klesat přibližně o 8 % (tj. index poklesu 0,92). Postupně by se toto tempo muselo zvyšovat – např. ke snížení z 18 na 16 % ztrát by se musel meziročně snížit objem ztrát již o 13 % (tj. index poklesu 0,87).

Vývoj hodnoty % ztrát tak ani v tomto případě nevystihuje skutečný průběh snižování ztrát.

Dílčí závěry:

Při měnícím se objemu ztrát (VF, vlastní potřeba a ostatní VNF = konst.) dochází ke zkreslování vývoje ukazatele % ztrát. Totéž platí pro ukazatel % vody nefakturované.

Změna objemu ztrát za uvedených podmínek nemá zkrslující vliv na hodnotu jednotkového úniku.

2.3 Vliv měnícího se objemu ztrát a zároveň měnící se fakturace

V předchozích 2 kapitolách se analyzoval buď vliv měnící se fakturace, nebo měnícího se objemu ztrát. V následující části bude popsán vliv těchto dvou ukazatelů působících součas-

Tabulka 1

Objem ztrát vody

klady: + jednoduché stanovení
+ nezkreslené vyjádření trendu vývoje
+ snadná srozumitelnost

zápory: - neumožňuje srovnání různých společností
- neposkytuje srovnatelné údaje při výraznější změně délky vodovodní sítě
- ovlivnitelnost nepřesnostmi při vykazování vlastní potřeby

Tabulka 2

Objem vody nefakturované

klady: + jednoduché stanovení
+ nezkreslené vyjádření trendu vývoje
+ snadná srozumitelnost
+ nezávislost na vykazovaném objemu vlastní potřeby

zápory: - neumožňuje srovnání různých společností
- neposkytuje srovnatelné údaje při výraznější změně délky vodovodní sítě

Tabulka 4

% VNF z vody k realizaci

klady: + jednoduché stanovení
+ nezávislost na vykazovaném objemu vlastní potřeby

zápory: - omezená možnost srovnání různých společností
- dochází ke zkreslování vlivem změny objemu vody fakturované
- nedostatečným způsobem vyjadřuje vývoj objemu VNF (zkresluje vývojové trendy)

Tabulka 3

% ztrát z vody k realizaci

klady: + jednoduché stanovení

zápory: - omezená možnost srovnání různých společností
- dochází ke zkreslování vlivem změny objemu vody fakturované
- nedostatečným způsobem vyjadřuje vývoj objemu ztrát vody (zkresluje vývojové trendy)
- ovlivnitelnost nepřesnostmi při vykazování vlastní potřeby

Tabulka 5

Jednotkový únik

klady: + umožňuje srovnání různých společností
+ nezkresluje vývojové trendy
+ nezávisí na vykazovaném objemu vlastní potřeby
+ není ovlivněna vývojem vody fakturované

zápory: - nutnost stanovit přepočtenou délku sítě
- u některých společností nejsou k dispozici delší časové řady

ně. Nejprve bude analyzována situace, kdy ztráty i fakturace klesají shodným tempem.

Graf 4 dokazuje, že pokud by došlo k současnému snižování objemu ztrát a objemu vody fakturované, mělo by to značně zkreslující vliv na vývoj hodnoty % ztrát. Ve zvoleném případě by při poklesu objemu ztrát o 70 % a současném poklesu vody fakturované o 70 % došlo pouze k nepatrnému snížení hodnoty % ztrát – z výchozí hodnoty 50,0 % na konečnou hodnotu 48,9 % (plná čára). Index poklesu objemu ztrát (a zároveň i poklesu VF) tak činí 0,3, zatímco index poklesu hodnoty % ztrát je 0,98.

Je tedy zcela evidentní, že hodnocení vývoje hospodaření vodou pomocí ukazatele % ztrát by bylo v tomto případě zcela zavádějící a nelze jej použít ani jako orientační.

Více kombinací různého tempa změn objemu ztrát a objemu vody fakturované znázorňuje následující graf 5.

Graf 5 vyjadřuje lineární pokles objemu ztrát z počáteční hodnoty 100 mil. m³ (což v daném případě představuje 50 % ztrát z vody k realizaci) až na 30 mil. m³ (černá přerušovaná příčka). Hodnoty % ztrát se z počátečních 50 % mění v závislosti na tom, jakým způsobem se vyvíjí fakturace. Modrá přerušovaná křivka vyjadřuje vývoj % ztrát za předpokladu, že fakturace roste dvojnásobným tempem, než jakým klesají ztráty. Jakmile objem ztrát poklesne na 50 % původní hodnoty, objem vody fakturované klesne na nulu – křivka již nemůže dále pokračovat – % ztrát se blíží limitní hodnotě 100 %. Tato jediná křivka v grafu měla rostoucí trend – znamená to tedy, že při poklesu objemu ztrát vody rostla hodnota % ztrát. Ostatní křivky jsou klesající – výrazně se však liší tempem poklesu – např. pokud fakturace roste dvojnásobným tempem, než jakým klesají ztráty, bude na konci sledovaného intervalu dosaženo hodnoty 11 % ztrát. Pokud bude fakturace růst stejným tempem, jakým klesají ztráty, dosáhne se na konci intervalu hodnoty 15 % ztrát. Pokud bude fakturace konstantní, dosáhne se hodnoty 23 % ztrát. Za předpokladu, že fakturace bude klesat stejným tempem, jako ztráty, bude tato hodnota 49 %.

Z grafu je tedy zřejmé, že rozptyl hodnot % ztrát v závislosti na vývoji fakturace je značný, přestože ve všech případech byl pokles objemu ztrát stejný.

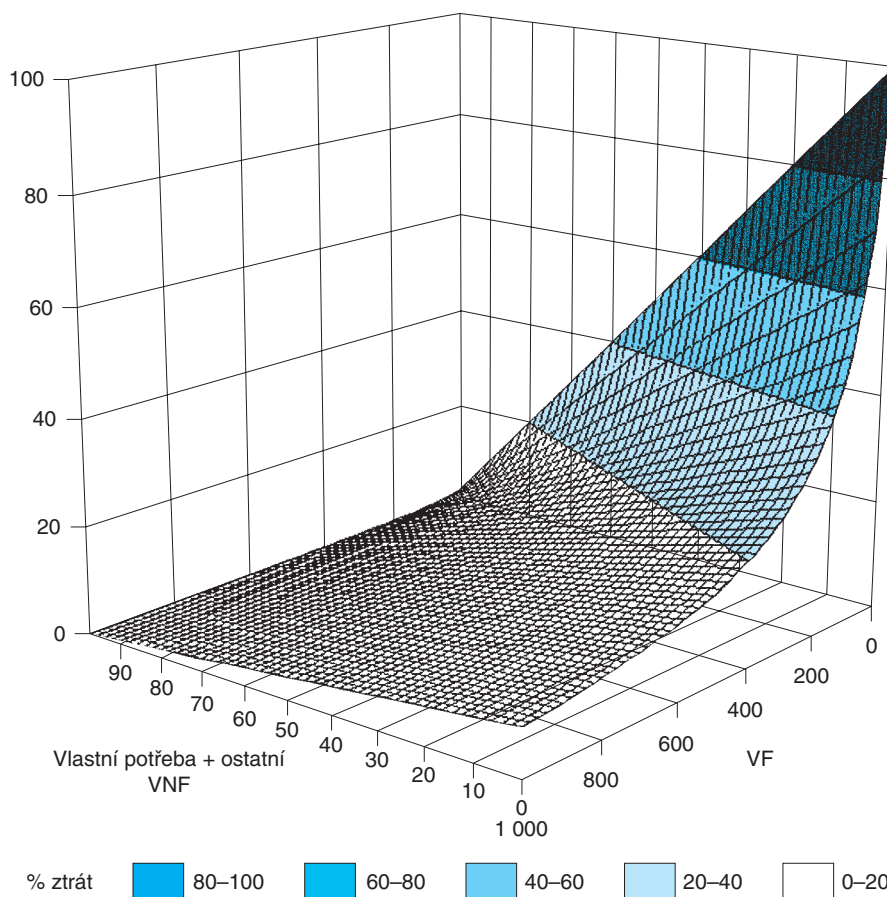
Dílčí závěry:

Při současné změně objemu ztrát a objemu VF (vl. potřeba + ostatní VNF = konst.) může docházet ke značným rozdílům v míře zkreslení ukazatele % ztrát. V některých případech (např. když objem VF klesá výrazně rychleji, než objem ztrát) se může dokonce stát, že % ztrát vykazuje opačný trend, než vývoj objemu ztrát. Totéž platí pro ukazatel % vody nefakturované.

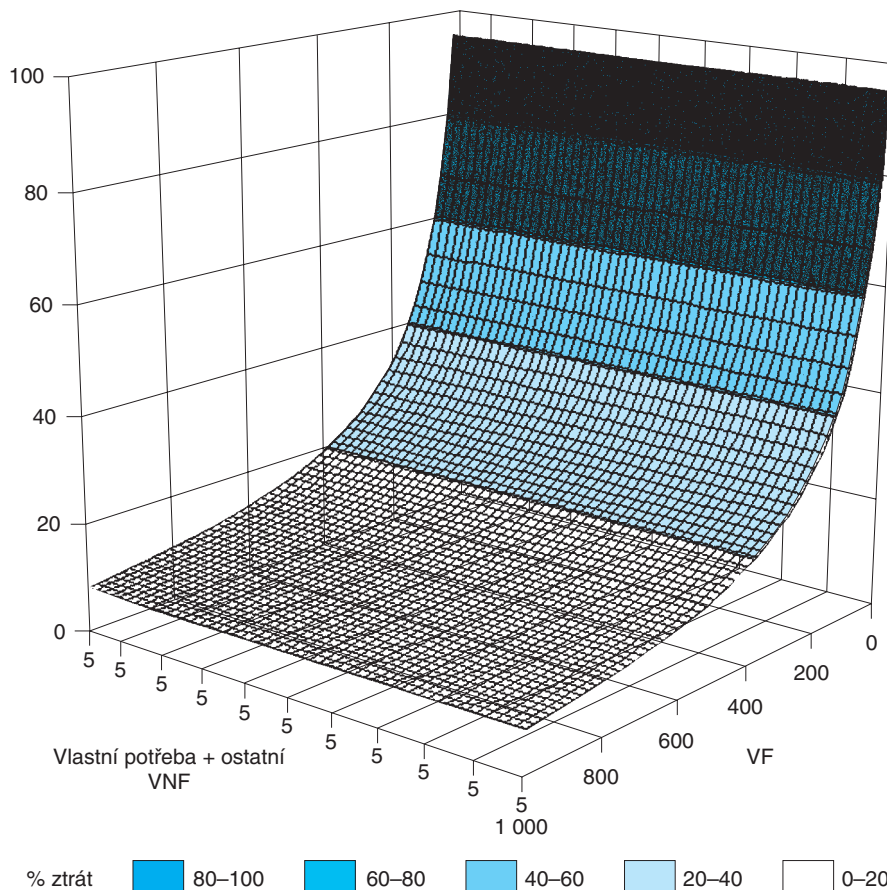
Hodnocení pomocí JÚ může být za těchto podmínek použito bez rizika zkreslení.

2.4 Vliv měnícího se objemu vlastní potřeby a ostatní vody nefakturované

Všechny předchozí grafy byly zpracovány za předpokladu neměnné hodnoty vlastní potřeby a ostatní vody nefakturované. Pokud však je hodnota % ztrát užívána jako rozhodující ukazatel hospodaření vodou a plnění plánu jejího snižování je používáno jako hodnotící kritérium (např. pro vyplácení odměn nebo premií atd.),

Graf 6: Závislost hodnoty % ztrát na velikosti VF a VP+OVNF při konstantní hodnotě VNF = 100

Graf 7: Závislost hodnoty % ztrát na velikosti VF při konstantní hodnotě VNF = 100 a konstantní hodnotě vlastní potřeby + ostatní VNF = 5

může to vést ke snahám o jeho umělé ovlivnění (snížení). Přímo se zde totiž nabízí možnost snížení hodnoty % ztrát navýšením vykazovaných hodnot vlastní potřeby a ostatní vody nefakturované.

Toto umělé snížení vykazovaných hodnot % ztrát je v praxi celkem snadno realizovatelné z toho důvodu, že značný podíl hodnot vlastní potřeby a ostatní vody nefakturované mohou činit odhady.

Graf 6 znázorňuje, jakým způsobem ovlivňuje výše vlastní potřeby a ostatní vody nefakturované hodnotu % ztrát.

Graf 6 byl sestaven pro předpoklad konstantní hodnoty objemu vody nefakturované ve výši 100 objemových jednotek. Vlastní potřeba se měnila od 0 do 100 objemových jednotek. Zároveň se sledovalo, jak se projeví současná změna fakturace (VF od 0 do 1 000 jednotek).

Z výše uvedeného grafu je zřejmé, že vliv velikosti vlastní potřeby a ostatní vody nefakturované na velikost ukazatele % ztrát je nejvýraznější při nižších objemech VF. S rostoucím objemem VF pak vliv velikosti vlastní potřeby a ostatní VNF postupně klesá.

Pro ještě názornější vyjádření vlivu vlastní potřeby + ostatní VNF na velikost % ztrát je pro srovnání uveden graf 7, který je obdobný jako graf 6, avšak za situace, kdy by se vlastní potřeba + ostatní VNF neměnily.

Porovnání obou předchozích grafů (6 a 7) jednoznačně dokládá výrazný vliv změny hodnot vlastní potřeby + ostatní VNF na velikost ukazatele % ztrát. Zároveň znovu potvrzuje zkrslující vliv měnícího se objemu vody fakturované.

Dílčí závěry:

Velikost vykázaného objemu vlastní potřeby a ostatní vody nefakturované má přímý vliv na velikost hodnoty objemu ztrát a tedy i na hodnotu ukazatele % ztrát.

Objem nefakturované vody a ukazatel % VNF naopak nemůže být změnami ve vykazovaném objemu vlastní potřeby a ostatní VNF nijak ovlivněn.

Obdobně ani hodnocení vývoje objemu vody nefakturované pomocí ukazatele „jednotkový únik“ nemůže být zkrsleno změnami ve vykazovaném objemu vlastní potřeby a ostatní vody nefakturované.

3. Celkové závěry a doporučení

Shrnutí kladů a záporů jednotlivých ukazatelů hospodaření s vodou lze vyjádřit tabulkami 1–5.

Z předložené analýzy jasně vyplývá, že největší pravděpodobnost

zkrslení výsledků hospodaření s vodou lze očekávat u ukazatele „% ztrát“.

Podobnou míru zkrslení, avšak bez rizika umělé ovlivnitelnosti prostřednictvím hodnot vlastní potřeby a ostatní VNF poskytuje ukazatel „% vody nefakturované“.

Podstatně přesnějšího vyjádření stavu a vývoje hospodaření s vodou je možné dosáhnout pomocí ukazatele „jednotkový únik“.

Obecná doporučení pro volbu jednotlivých ukazatelů:

a) Při vzájemném porovnání jednotlivých vodárenských společností

Pro porovnávání výsledků hospodaření s vodou mezi jednotlivými vodárenskými společnostmi by mělo být **přednostně používáno ukazatele „jednotkový únik“**.

Ukazatel „% vody nefakturované“ je vhodné aplikovat pouze jako orientační ukazatel – zejména tam, kde není možné stanovit hodnotu jednotkového úniku. Vždy je třeba zároveň posoudit, do jaké míry může být vývoj tohoto ukazatele ovlivněn působením ostatních parametrů (např. vlivem měnícího se objemu vody fakturované).

Praktická využitelnost výsledků ukazatele „% ztrát“ je značně problematická a jeho užívání by se mělo omezit na minimum. V některých specifických případech může být použit jako pomocné kritérium. Jednalo by se o situaci, kdy se např. porovnávají společnosti se značně rozdílnou mírou vlastní potřeby (tento rozdíl však musí být objektivně zdůvodnitelný – např. nutností častých proplachů vodovodních řadů z důvodu chemického složení vody).

b) Vyhodnocování v rámci jedné společnosti

Pro hodnocení vývoje hospodaření vodou v rámci jedné společnosti je vhodné **přednostně používat sledování pomocí ukazatele „jednotkový únik“**, nebo „objem vody nefakturované“ (za předpokladu, že nedochází k výraznějším změnám délky a struktury vodovodní sítě).

Ukazatel „objem ztrát“ by měl být používán s větší obezřetností, protože může být ovlivněn nepřesně vykazovaným (nebo záměrně zkrsleným) objemem vlastní potřeby a ostatní VNF.

Použitelnost ukazatele % ztrát (příp. % vody nefakturované) pro objektivní hodnocení vývoje hospodaření s vodou je značně problematická – zcela jistě by se tyto ukazatele neměly používat v případech, že v časové řadě dochází k výraznějším změnám v objemu vody fakturované.

PESTICID NA ČERNÉ LISTINĚ KVŮLI OHROŽENÍ PITNÉ VODY

MUDr. František Kožíšek, CSc., Státní zdravotní ústav

V relativně nedlouhé historii výroby a používání pesticidních látek došlo již k řadě případů, kdy původně ideálně vypadající přípravek byl po nějaké době stažen z výroby a oběhu nebo jeho používání bylo zakázáno, protože se ukázalo, že je nečekaně toxický, nečekaně perzistentní, popřípadě obojí.

Další takový případ se nyní rýsuje na obzoru. Za zmínku zde stojí proto, že se k němu váže několik prvenství. Zřejmě vůbec poprvé totiž došlo v některých zemích k plošnému zákazu použití pesticidu pouze s ohledem na kvalitu a bezpečnost pitné vody. Případ je dále zajímavý tím, že samotná účinná látka pesticidu je relativně netoxická a její přímá konzumace s ošetřeným ovocem nebudí znepokojení.

Touto, v poslední době v Evropě velmi diskutovanou, látkou je **tolylfluanid**, pesticid uvedený na schváleném seznamu aktivních látek přípravků na ochranu rostlin v EU, registrovaný a používaný v řadě evropských zemích pod různými obchodními názvy a používaný k ochraně ovoce a vinné révy před plísňemi a houbami. V České republice je tolylfluanid součástí povolených přípravků EUPAREN MULTI a HATTRICK (ve kterém je přítomen ve směsi s tebuconazolem).

V Německu a Švédsku úřady používání přípravků na bázi tolylfluanidu v únoru 2007 zakázaly, v Irsku a ve Velké Británii je jejich výrobce (Bayer CropScience) dobrovolně stáhl z trhu (ve Velké Británii se v blízké době rovněž očekává formální zákaz), v Nizozemí je výrobce zakázal používat v ochranných pásmech vodních zdrojů. Úřady několika dalších zemí si vyžádaly doplňující informace a zákaz zvažují. Co bylo příčinou?

Nedávný výzkum v Německu totiž ukázal, že po aplikaci tolylfluanidu dochází k jeho degradaci pomocí mikroorganismů, která vede ke vzniku dosud neznámého rozpadového produktu N,N-dimethylsulfamidu (DMS). Tato látka (DMS) byla v Německu nalezena v podzemních i povrchových

vodách, přičemž obvyklé koncentrace se pohybují mezi 200 a 2 000 ng/l u podzemních vod a mezi 40 a 90 ng/l u povrchových vod. Podrobnější výzkum ukázal, že DMS je látka relevantní pro pitnou vodu, protože se neodstraní ani při průchodu půdní vrstvou (např. při břehové infiltraci), ani na aktivním uhlí, při koagulaci nebo UV-zářením. Pokud je surová voda s DMS upravována ozonizací, vzniká silně genotoxická látka N-nitrosodimethylamin (NDMA), která je pravděpodobným lidským karcinogenem. Německá federální agentura pro životní prostředí (UBA) navrhla limitní hodnotu pro NDMA v pitné vodě ve výši 10 ng/l. NDMA podléhá biodegradaci, takže pomocí např. břehové infiltrace nebo biologicky očištěného aktivního uhlí lze jeho koncentraci částečně snížit.

Při oxidaci a dezinfekci pomocí chlóru, oxidu chloričitého, manganistanu draselného nebo peroxidu vodíku NDMA nevzniká, ale DMS se přeměňuje na jiný, dosud neznámý degradační produkt.

Německý spolek pro plynárenství a vodárenství (DVGW – TZW) doporučil ve svém stanovisku z 5. 3. 2007 všem vodárnám, které čerpají podzemní vodu v zemědělských oblastech, kde se pěstují jahody, třešně, jablka nebo vinná réva, a dále vodárnám, které používají ozonizaci, aby nechaly provést analýzu vyráběné vody na přítomnost DMS a NDMA.

Podle informací Národního referenčního centra pro pesticidy vyčká Česká republika se svým stanoviskem, až bude známa reakce Evropské komise nebo většiny zemí EU.

TVÁRNÁ LITINA PRO VODOVODY A KANALIZACE NOVINKY NATURAL A GRAVITAL

V minulém roce jsme připravili inovaci v podobě rozšíření sortimentu trub NATURAL do profilu DN 600, včetně zámkového spoje STANDARD. V té době také do DN 600. Pro letošní rok připravujeme uvedení další novinky, tentokrát v oblasti kanalizačních potrubí. Jedná se o zcela nový systém GRAVITAL.

Vodovodní systém NATURAL

Vývoj systému NATURAL začal v technických laboratořích v Pont-a-Moussonu již před rokem 1970 laboratorními zkouškami a posléze proběhly dlouhodobé zkoušky v reálných podmínkách. Následné výsledky

testů ukázaly, že myšlenka využití pokovení slitiny zinku a hliníku o hmotnosti 400 g/m² v kombinaci s epoxidovým nátěrem je správná. Užití účinnější ochrany trub umožnilo změnu konstrukce trouby jako takové, výsledkem bylo zavedení nových klasifikací jmenovité tloušťky trub Class, které odpovídají normě pro vodovodní litinové systémy ČSN EN 545.

Po komplexním posouzení všech výsledků a nutných úprav technologie výroby jsme v roce 2000 oficiálně prezentovali nový produkt pro vodovodní síť: trouba NATURAL z tvárné litiny s vnitřní vystýlkou z odstředivě nanášené cementové malty a s vnější vrstvou žárově nanášené slitiny zinku a hliníku v poměru 85/15 o hmotnosti 400 g/m², která je překryta modrým epoxidovým povlakem.

V minulém roce jsme přišli na trh s rozšířením systému NATURAL do větších profilů, dnes je tedy dodáván v profilech od DN 60 do DN 600.

Použití systému NATURAL je díky kombinaci mechanických vlastností tvárné litiny, vnějšího povlaku (žárově pokovení + krycí epoxid) a vnitřní vystýlky vysoce univerzální. Využitím výsledků studií a poznatků v oboru půdně-mechanických a chemických vlastností zemin i zkušeností v oboru slitin nabízíme sortiment potrubí a tvarovek z tvárné litiny, který je možné ukládat do více než 95 % druhů obvykle se vyskytujících půd. NATURAL nevyžaduje systematický geologický průzkum v trase potrubí, umožňuje přecházet bez rizika úseky s nebezpečím vzniku koroze, aniž by bylo třeba provádět doplňkovou ochranu návlékem polyetylenového obalu, zjednodušuje provoz skladů potrubí atd.

Kanalizační systém GRAVITAL

V současné době připravujeme zavedení nového trubního systému GRAVITAL. Tento systém vyrábí PAM od roku 2004 a zahrnuje kromě trub i kompletní nabídku šachtových napojení, spojek, revizních a vstupních kusů, odboček atd.

Hlavní inovací je zcela nový typ kanalizačních trub, které jsou určeny výhradně pro výstavbu gravitačních splaškových sítí. Trouba TAG 32 je z tvárné litiny s vrcholovou pevností 32 kN/m², vnější povrch je tvořen žárovým pozinkováním o hmotnosti 200 g/m² s krycím červenohnědým epoxidem dle ČSN EN 598, uvnitř je nanášená vrstva červenohnědého epoxidu o síle 300 μm. Pro trouby TAG 32 speciálně vyvinutá vnitřní epoxidová vrstva je extrémně odolná proti agresivním a abrazivním látkám, o b s a ž e n ý m v odpadních vodách.

Těsnící spoj IM, na rozdíl od ostatních hrdlových spojů (STANDARD, TYTON), je určen pouze pro gravitační trouby a tvarovky. Patří mezi automaticky násuvné spoje, které umožňují snadnou, rychlou a bezpečnou montáž.

Díky nízké hmotnosti trub TAG 32 je možné ruční nastavení ve výkopu, trouby se snadněji a rychleji krátí na požadovanou délku. Montážní délka 6 metrů umožňuje lepší dodržení nivelety kanalizačního řádu a znamená i rychlejší pokládku.

Kanalizační systém GRAVITAL, to je 100% stálá investice, 100% stabilita, 100% odolnost, 100% recyklovatelnost a 100% ochrana životního prostředí.

Současně si Vás dovolujeme pozvat na naši expozici na výstavě VOD-KA 2007, kde uvidíte i další novinky, které jsme si pro Vás připravili v oblasti vodovodních a kanalizačních potrubí z tvárné litiny.

ZÁZNAM Z 6. JEDNÁNÍ PŘEDSTAVENSTVA SDRUŽENÍ OBORU VODOVODŮ A KANALIZACÍ ČR DNE 6. 3. 2007

Představenstvo vzalo na vědomí:

- Splnění úkolů z minulého jednání představenstva:
 - Sekretariát připravil podklady na organizační zajištění valné hromady SOVAK ČR dne 5. 4. 2007.
 - Trvá požadavek na zpracování informace o výsledku jednání EK k návrhu výchozích podmínek pro projekty FS programovacího období 2007–13 jako základní informaci členům SOVAK ČR, kterou zpracuje zástupce vyjednávací skupiny a člen právní komise Mgr. Toman.
 - Sekretariát prověřil zájem členů představenstva o účast na akci „Oceán inovací“ v Izraeli s návštěvou vybraných vodohospodářských zařízení ve dnech 27. 10.–1. 11. 2007
 - Sekretariát připravil obsahovou náplň konference ve spolupráci s MŽP, SFŽP k výkladu aplikace sjednaných výchozích podmínek pro projekty s provozním modelem a k podmínkám čerpání prostředků z tuzemských zdrojů na obnovu vodohospodářské infrastruktury. Předběžný termín 18. dubna 2007.
- Informaci předsedy představenstva Ing. Melchera a RNDr. Vykydala o postupu jednání se zástupci Evropské komise – DG Regio k problematice projektů Fondu soudržnosti v následujícím programovacím období 2007–2013 včetně oficiálního stanoviska EK k návrhu výchozích podmínek pro schvalování projektů s provozní smlouvou. Pro přezkoumání splnění zvláštní podmínky projektů vzhledem k požadavkům nejlepší mezinárodní praxe bude z podnětu GŘ DG Regio ustanoven společný řídicí výbor. Do doby, než bude schválen OPŽP, se nebude rozhodovat o financování projektů. Tato situace ohrožuje plnění závazků Směrnice Rady 91/271/EHS. Představenstvo pověřuje předsedu představenstva zasláním dopisu k této situaci na MMR, MŽP a MZe s nabídkou spolupráce SOVAK ČR (vlastníků i provozovatelů).
- Informaci Ing. Nováčka o přípravě ENVI veletrhů v Brně ve dnech 29. 5.–31. 5. 2007, jejichž součástí je výstava VODOVODY–KANALIZACE 2007. Na výstavě se představí poprvé státní podniky Povodí. Na výstavě bude opět vyhlášena nejlepší vodohospodářská stavba roku a bude organizován 8. ročník vodárenské soutěže zručnosti.
- Informaci o nabídce manažerského školení v Celle v září 2007.
- Informaci o návštěvě delegace z Arménie s cílem získat poznatky o stávající struktuře a činnosti vodohospodářských společností.

- Návrh obsahové náplně konference SOVAK ČR pořádané 18. 4. 2007.
- Informaci o přípravě metodiky pro tvorbu finančních prostředků pro zajištění realizaci plánu financování obnovy vodohospodářského majetku.

Představenstvo schválilo:

- Přijetí řádných členů SOVAK ČR: Městys Višňové
- Přijetí mimořádných členů SOVAK ČR: AQUALIA GESTION INTEGRAL DEL AGUA, S.A. Sensus Metering Systéme, s. r. o. MOTT MACDONALD Praha, s. r. o.
- Návrh na složení odborných komisí doplněný dle připomínek členů představenstva.
- Předložené materiály pro jednání valné hromady SOVAK ČR dne 5. 4. 2007 v Průhoncích – návrh pozvánky, rozpočtu, usnesení, programu valné hromady včetně pracovních komisí.
- Návrh propagace SOVAK ČR na mezinárodní konferenci ODPADNÍ VODY 2007 v Brně ve dnech 18. 9.–20. 9. 2007 ve výši 15 000,- Kč formou reklamního partnerství.

Představenstvo pověřilo sekretariát:

- Organizačním zajištěním valné hromady SOVAK ČR dne 5. 4. 2007 a doplněním předložených materiálů dle připomínek.
- Organizačním zajištěním společného jednání zástupců DVGW a zástupců SOVAK ČR k problematice certifikace v září 2007.
- Sestavením seznamu účastníků na akci „Oceán inovací“ v Izraeli s návštěvou vybraných vodohospodářských zařízení ve dnech 27. 10.–1. 11. 2007.
- Přípravou konference SOVAK ČR v termínu 18. 4. 2007 ve spolupráci s MŽP a SFŽP k aktualizaci situace Operačního programu životní prostředí, výkladu výchozích podmínek pro přecházející projekty FS a k podmínkám čerpání prostředků z tuzemských zdrojů na obnovu vodohospodářské infrastruktury.

Příští jednání představenstva SOVAK ČR: 5. dubna 2007.

Zapsala: Ing. Miloslava Melounová

ZÁZNAM ZE 7. JEDNÁNÍ PŘEDSTAVENSTVA SDRUŽENÍ OBORU VODOVODŮ A KANALIZACÍ ČR DNE 5. 4. 2007

Program jednání:

1. Informace o stavu jednání České republiky a Evropské komise o podmínkách pro přijetí projektů financovaných z fondu soudržnosti.
2. Informace o personálních změnách sekretariátu.
3. Návrh úpravy mezd pracovníkům sekretariátu.

Na základě projednání schválených bodů programu:

Představenstvo vzalo na vědomí:

- Informaci Ing. Melchera o stavu jednání České republiky a Evropské komise o podmínkách pro přijetí projektů financovaných ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti a uplatněných připomínek k předloženým materiálům Svazem VLNO, s. r. o., dopisem ministru Bursíkovi (MŽP).
- Informaci o ukončení pracovního poměru Ing. Krhůtkové k 30. 4. 2007.

Představenstvo schválilo:

- Předložený návrh na zvýšení mezd pracovníků sekretariátu.
- Návrh úkolů pro přiznání roční odměny ředitelce sekretariátu s rozšířením o zajištění personálního obsazení místa asistent/ka pro zahraniční styky.
- Návrh odměny pro dozorčí radu.
- Návrh odměny pro Ing. Škarkovou za účetní uzávěrku za rok 2006.

Představenstvo pověřilo sekretariát:

- Podáním inzerátu na obsazení místa asistent/ka pro zahraniční styky.

Příští jednání představenstva SOVAK ČR: 30. května 2007.

Zapsala: Ing. Miloslava Melounová

Bližší informace o Sdružení oboru vodovodů a kanalizací ČR naleznete na stránkách

WWW.SOVAK.CZ

PLATNOSTI POVOLENÍ K ODBĚRŮM POVRCHOVÝCH A PODZEMNÍCH VOD (NAKLÁDÁNÍ S VODAMI) VČETNĚ PROBLEMATIKY DOMOVNÍCH STUDNÍ

JUDr. Josef Nepovím

I. Úvodem

V souvislosti s problematikou domovních studní se v poslední době objevila řada dotazů vodárenských společností i jiných členů SOVAK ČR s žádostí o informace. Považujeme proto za nutné zveřejnit toto stanovisko určené vodárenským společnostem, dalším členům SOVAK ČR, ale i široké veřejnosti, zejména vlastníkům studní.

II. Právní základ

Platný zákon o vodách č. 254/2001Sb. ve znění pozdějších předpisů v ustanovení čl. II v „Závěrečných a přechodných ustanoveních“ zákona č. 20/2004 Sb. čl. 2 vymezuje, že platnost povolení k odběru povrchových a podzemních vod, s výjimkou povolení k odběrům podzemních vod ze zdrojů určených pro individuální zásobování domácností pitnou vodou, která nabyla právní moci do 31. prosince 2001, **zaniká dnem 1. ledna 2008**, pokud nezanikne uplynutím doby, na kterou byla udělena, je-li tato doba kratší.

III. Alternativy řešení

1. Odběr podzemních vod nepodnikajícími osobami

a) Studny vybudované před 1. 1. 1955.

Na tyto studny se hledí jako na stavby povolené. Pokud odběr podzemní vody slouží podle prohlášení odběratele k individuálnímu zásobování domácnosti pitnou vodou (tzn. např. k vaření, splachování WC, zalévání zahrady, mytí vozidla, napájení zvířat apod.), považuje se odběr za povolený a to i po 1. 1. 2008 a o žádné nové povolení není třeba žádat. Není podstatné, zda se jedná o zásobování domácnosti v místě trvalého bydlení nebo jinde, např. v místě rekreační chaty či chalupy.

K doložení stáří postačí jednak doklad stavební dokumentace ke stavbě, u které je studna umístěna. V případě neexistence této dokumentace lze dokázat stáří studny jinými právními úkony, jako např. čestným prohlášením, svědeckou výpovědí atd.

b) Studny vybudované od 1. 1. 1955 do 31. 12. 2001 – studny stavebně povolené, s povoleným odběrem vod

U těchto studní se nemusí žádat o povolení, pokud jde o odběr určený pro individuální zásobování domácnosti pitnou vodou, za což se považuje odběr podzemní vody, u něhož je účelem nakládání s vodami odběr vody pro zásobování domácnosti pitnou vodou nebo je použita jiná formulace vyjadřující tento účel (uvedeno v platném povolení k odběru podzemní vody). Není přitom podstatné, zda se jedná o zásobování domácnosti v místě trvalého bydlení nebo jinde, např. v místě rekreační chaty či chalupy. V těchto případech platnost povolení dnem 1. 1. 2008 nezaniká.

c) Studny vybudované od 1. 1. 1955 do 31. 12. 2001 – studny stavebně povolené, bez povolení k odběru vod

V tomto případě se jedná o nepovolený odběr podzemní vody, který měl být vyřešen v minulosti při zahájení odběru podzemní vody. Odebírat podzemní vodu ze studny vybudované po 1. 1. 1955 lze pouze

na základě platného povolení příslušného správního orgánu (vodo- hospodářského orgánu, popř. dnes vodoprávního úřadu).

d) Studny vybudované od 1. 1. 1955 do 31. 12. 2001 – studny nepovolené stavebně i vodoprávně

Stavba studny podléhá stavebnímu povolení. Ke stavbě studny je nutné vypracovat technickou dokumentaci skutečného provedení stavby studny autorizovanou osobou. Bližší podmínky stavby studny stanoví stavební zákon. Zároveň je třeba požádat o povolení odběru vody příslušný vodoprávní úřad.

2. Odběr povrchových vod nepodnikajícími osobami

Jedná se o odběr fyzickými osobami nepodnikajícími z vod povrchových – rybníků, potoků a řek, pískovne apod., např. k zalévání zahrad.

Pokud není k odběru povrchové vody využíváno zvláštní technické zařízení (např. čerpadlo), ale voda je odebírána např. přímo konví, pak žádné povolení není třeba (obecné užívání vod). Pokud je k odběru povrchové vody využíváno zvláštní technické zařízení (např. čerpadlo, trkač apod.), pak je třeba povolení příslušného vodoprávní úřadu, a to bez ohledu na množství odebrané vody. K žádosti o povolení odběru je nutné vyjádření správce toku.

3. Odběr podzemních a povrchových vod podnikajícími osobami

Platnost všech ostatních povolení k nakládání s vodami (tj. pro fyzické podnikající osoby, právnické osoby, zařízení občanské vybavenosti – školy, nemocnice, úřady, spolky zahrádkářů atd.), tj. odběrů povrchových a podzemních vod (mimo studny individuálního zásobování pitnou vodou – vysvětleno výše) pokud nabyla právní moci do 31. 12. 2001 zaniká nejpozději k 1. 1. 2008. Následně je třeba požádat o nové povolení k nakládání s vodami (odběrů vod) nebo nejpozději do 30. 6. 2007 o prodloužení původního povolení v případech, kdy se pro daný odběr nezměnily podmínky. Povolení vydaná od 1. ledna 2002 platí i nadále.

IV. Závěr

Vzhledem k výše uvedenému vyplývá povinnost všech osob provést časové rozlišení stavby studny a to před 1. 1. 1955 a od 1. 1. 1955. Jak už bylo uvedeno, na studny vybudované před 1. 1. 1955 se hledí jako na stavby povolené s povoleným odběrem vod. Studny vybudované po 1. 1. 1955, pokud nemají stavební povolení, je třeba je dodatečně získat včetně kolaudace, jinak má stavební úřad právo zahájení řízení o odstranění takové studny. Dále je třeba rozlišit u studen vybudovaných po 1. 1. 1955 studny s povoleným odběrem nebo bez povolení, aby nedocházelo k případům, kdy odběr podzemní nebo povrchové vody je prováděn bez tohoto povolení, čímž se dotyčná osoba vystavuje nebezpečí sankce.

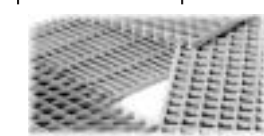
Je třeba upozornit i na poplatky za odebrané množství podzemní vody. Poplatky jsou zavedeny pouze u odběrů podzemních vod z jednoho vodního zdroje větší než 6 000 m³ za kalendářní rok nebo větší než 500 m³ za kalendářní měsíc. Správní řízení o povolení odběru nepodléhá žádnému poplatku. V případě, že studna není vůbec užívána, tzn. neprovádí se odběr vody, není třeba žádného povolení k odběru vody.

PREFA KOMPOZITY a. s.

Pochůzní rošty – kompletní řada pro všeobecné použití

PREFAPOR – složené z tažených profilů
Protiskluzový povrch, různé výšky a rozměry. Více informací www.prefa-kompozity.cz

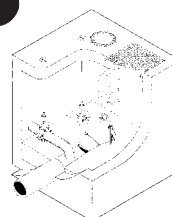

PREFAGRID – vyrobené litím do formy

Kotlářská 53, 656 03 Brno, 541 583 208, 292, stryk@prefa.cz

PFT, s. r. o. Prostředí a fluidní technika

Vírový ventil v suché šachtě FluidCon

Dobroviz č. p. 201, CZ 252 61 Dobroviz
Tel.: +420 233 311 302, 233 311 314
Fax: +420 233 311 290
e-mail: pft@pft-uft.cz, www.pft-uft.cz

Dodavatel vstrojení kanalizačních objektů
• regulace odtoku z odlehčovací komor
• čištění dešťových zdrží
• ochrana kanalizace před velkou vodou

**5. ročník konference
s doprovodnou výstavou**

Provoz vodovodních a kanalizačních sítí

**6. - 7. listopadu 2007
Hotel Thermal
Karlovy Vary**

Konference je členěna do těchto tematických skupin:

- nová legislativa v oboru vodovodů a kanalizací
- financování vodohospodářských projektů
- plány oblastí povodí
- provoz vodovodních a kanalizačních sítí
- rekonstrukce vodovodních a kanalizačních sítí
- balastní a srážkové vody v kanalizačních sítích
- plány obnovy infrastrukturního majetku
- monitoring kvality pitné vody ve vodovodních sítích
- strategie finančního řízení vodohospodářských společností
- zabezpečení vodovodních a kanalizačních sítí proti povodním

Čestný výbor:

Ing. Ota Melcher
RNDr. Pavel Punčochář
RNDr. Jan Hočovský
Ing. Miroslav Nováček
Doc. Dr. Ing. Miroslav Kyncl
Ing. Antonín Jágl

Programový výbor:

Ing. Ondřej Beneš
Ing. Miroslav Kos
Ing. Antonín Jágl
Ing. Jana Šenkapoulová
Ing. Milan Koníř
Ing. Petr Kocourek
Ing. Jiří Pivmec
Ing. Miloslava Melounová

Odborný garant:

SOVAK

Ing. Miloslava Melounová
Sdružení oboru vodovodů a
kanalizací ČR
(SOVAK ČR)
Novotného Lávka 5
116 08 Praha 1
tel.: 221 082 207
fax: 221 082 646
e-mail: sovak@sovak.cz

Organizační garant:

medim

Medim, spol. s r. o.
P. O. BOX 31
Havbořovická 382
250 65 Libeznice
tel.: 283 981 818
fax: 283 981 217
e-mail: konference@medim.cz

Další informace průběžně naleznete na:

www.sovak.cz

www.medim.cz/konference/sovak_2007

EXKURZE NA VODÁRNĚ Z POHLEDU HYGIENY

MUDr. František Kožíšek, CSc., Mgr. Petr Pumann, Státní zdravotní ústav

Podnětem k sepsání této krátké úvahy byl dotaz zvědavého posluchače na kurzu „Hygienické minimum pro pracovníky ve vodárenství“, kde mimo jiné učíme, že na všechny fyzické osoby pohybující se při pracovních činnostech v prostorách úpravy či vodojemu, kde je otevřená hladina vody, se vztahují požadavky zákona o ochraně veřejného zdraví na osoby vykonávající činnosti epidemiologicky závažné a zároveň, že do úprav vody a vodojemů nemají mít vstup nepovolané osoby.

Logický dotaz posluchače totiž zněl, jak ve světle těchto požadavků přistupovat k žádostem o exkurze, např. ze strany škol, které chtějí své žáky seznámit s provozem „výroby“ pitné vody.

Zájem veřejnosti dozvědět se více o původu vody tekoucí z kohoutku je pochopitelný a oprávněný. Nehledě k pýše vodohospodářů na své řemeslo je pak stejně pochopitelný a oprávněný i zájem moderní vodárenské společnosti, která chce být vůči svým zákazníkům maximálně vstřícná a otevřená a v podstatě by neměla mít důvod něco vůči nim tajit.

Na druhé straně však pochopitelně stojí určité hygienické zásady a bezpečnostní pravidla, která se netýkají jenom bezpečnosti návštěvníků (aby někam nespadli nebo aby něco nespadlo na ně), ale i bezpečnosti vyráběné vody. Proto by exkurze měla být rozumným kompromisem mezi otevřeností a vstřícností výrobce vody na straně jedné a zajištěnou bezpečností na straně druhé. I když na účastníky exkurze nelze nahlížet jako na osoby vykonávající činnost epidemiologicky závažnou, protože nejde o jejich pracovní činnost podle uvedeného zákona, určité hygienické požadavky se na ně vztahovat musí.

Ačkoli to není legislativně dané, z odborného hlediska se domníváme, že by účastníci exkurze neměli mít přístup:

- do prostor s volnou hladinou vody (tj. např. prostor koagulačních nádrží, filtrů či komor vodojemů),
- do míst, kde mohou jakkoli ovlivnit chod úpravy,
- k informacím, které lze považovat za strategické či citlivé z hlediska bezpečnosti provozu.

Pokusíme se výše uvedené blíže vysvětlit:

Ad a) – Nemyslíme si nutně, že by zde vzdušný přenos bakterií, virů či znečištěných prachových částic nebo drobná školácká zlomyslnost či žertík typu plivnutí do vody mohly významně ovlivnit kvalitu a bezpečnost vody u spotřebitele. A přestože vyloučit nelze ani vyloženě zlý úmysl (někdo do vody něco vylije nebo vysype), za důležitější považujeme demonstrovat návštěvníkům, kteří nemají o skutečné míře rizika většinou pojem, že vodu nelze jen tak znečistit.

Pokud není možné tuto část provozu pozorovat přes sklo nebo nějakou průhlednou přepážku, která návštěvníky jasně fyzicky odděluje od volné hladiny vody, neměla by se exkurze do těchto prostor vodit. Věříme, že vysvětlení typu „omlouváme se, ale z bezpečnostních důvodů nikdo cizí do blízkosti vody nesmí“ bude veřejnost vnímat spíše pozitivně („o naši bezpečnost je dobře postaráno“), než jako újmu na své cestě za poznáním.

Ad b) – Návštěvníci by neměli mít přístup např. do míst, kde probíhá dávkování chemikálií a kde lze úmyslně nebo z hloupé legrace nepozorovaně otočit nějakým kohoutem či páčkou, zmáčknout knoflík či přerušit nějaké spojení – a tedy narušit normální fungování úpravy nebo monitorování vody.

Ad c) – Návštěvníci by se během exkurze neměli dozvědět informace, které by později mohl někdo zneužít k sabotáži či podobnému cílenému útoku. Příklad: je samozřejmostí sdělit, že zdrojem vody je určitá nádrž nebo řeka, ale není nutné přesně lokalizovat odběrové místo. Podobně ukazovat ta místa distribuce, která mohou být snadno přístupná či jsou jinak lehce zranitelná, není příliš taktické. Na podzim roku 2005 byl jih Německa vzrušen útokem na velký vodárenský systém, který spočíval v umístění několika otevřených nádob s pesticidy poblíž odběrového místa vodárenské společnosti odebírající surovou vodu z Bodamského jezera. Společnost, která obdržela výhružný dopis, nechala systematicky prohledat dno jezera v okolí odběrových míst a tyto nádoby našla a vyzvedla. Z jejich lokalizace vyplývá, že útočník zřejmě věděl, kde se odběrová místa nacházejí. I když k poškození zdraví spotřebitelů našťastí nedošlo, akce způsobila velký poplach a nervozitu vodohospodářů i hygieniků.

A jak by tedy taková exkurze mohla vypadat? Úvodní prezentace v přednáškovém sále nebo jiném vhodném prostoru ukazující celý systém „putování“ vody od zdroje (povodí) po kohoutek, zdůraznění jednotlivých bariér zajišťujících kvalitu vody (ochranné pásmo zdroje, odpovídající způsob úpravy apod.), odpovědnost jednotlivých subjektů za celý systém, způsob kontroly kvality vody a její výsledky a další věci zájímavé spotřebitele. Po této teoretické části a dotazech pak může následovat praktická či názorná část, kterou lze uvést třeba způsobem: z předvedeného řetězce zásobování vám ukážeme tu a tu část, ale bohužel vám neukážeme tamtu část, která je odtud příliš vzdálená, a pak tyto části, kde není nic vidět nebo je to z hygienického, bezpečnostního či jiného provozního hlediska nemožné. Protože v tomto směru se mohou poměry v jednotlivých provozech lišit, je přirozené, že někde toho uvidí návštěvníci více a někde méně.

Samozřejmě připouštíme určitou flexibilitu přístupu. Jiná asi bude situace u velké skupiny osob, u nichž nelze vyloučit problémové chování a jiná u malé skupinky, kterou lze snadno ohlídat a mít pod kontrolou. A ještě jiná pak u exkurze vodárenských odborníků nebo dokonce u inspekční návštěvy radních obce, pro kterou společnost vodojemů provozuje – i když i v tomto posledních případech může mít určitý úzkostlivější hygienický přístup spíše pozitivní vliv na image provozovatele. Nicméně vždy je nutné průběh exkurze předem naplánovat.

Inspiraci si lze vzít i z oblasti potravinářského průmyslu. Uvedme příklad vodohospodářům jistě blízký. Půjdete-li na exkurzi do pivovaru Plzeňský prazdroj, nejdříve vás posadí do kinosálu a po krátkém uvítání promítnou film o historii a výrobě plzeňského piva, pak jen z povzdálí nahlédnete do varny (kde se pivo vaří v uzavřených varných tancích), prohlédnete si malé muzeum, projdete se prázdnými sklepy, kde vám pustí druhý krátký film o vzkříšení bednářského řemesla a kde vám dají v malém kelímku ochutnat pivo dokašované v dubových sudech, což je výhradně turistická atrakce, která nemá se zdejší standardní výrobou nic společného a exkurzi ukončíte v muzejně aranžované bednářské dílně. Do ostatních prostor návštěvník, byť si zaplatil vstupné, přístup prostě nemá, takže se skutečnou výrobou piva se vlastně téměř nesetká – a pohledná průvodkyně mu laskavě sdělí, že to je jen a jen z bezpečnostně-hygienických důvodů.

Takový průběh návštěvy nás ale inspiruje k myšlence, že na závěr vodárenské exkurze by neměla chybět ochutnávka finálního produktu vodárny. Nechť výrobce návštěvníkům ukáže, že se má čím chlubit!

Uvítali bychom, kdyby nás článek otevřel diskusi na toto téma a kdyby se společností podělili o své zkušenosti a přístup.

AQUA CONTACT
● Praha v.o.s.

Nabízíme:

- Služby v oblasti čištění a úpravy vod
- Návrhy technologií čištění odpadních vod
- Návrhy intenzifikací ČOV
- Návrhy technologie úpravy vod
- Matematické modelování ČOV
- Návrhy hydraulických soustav
- Služby akreditované laboratoře – stanovení neiontových iontů

www.aqua-contact.cz

Buzulucká 6, 160 00 Praha 6, tel./fax: +420 224 311 424, tel.: +420 233 321 977

SEMINÁŘE... ŠKOLENÍ... KURZY... VÝSTAVY...**23. 5.
Územně analytické podklady
(zákon 183/2006 Sb., § 27)**

Informace a přihlášky: SOVAK ČR
Ing. M. Melounová
Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1
tel.: 221 082 207, fax 221 082 646
e-mail: sovak@sovak.cz

**29. 5.–31. 5.
VODOVODY–KANALIZACE 2007
13. mezinárodní vodohospodářská výstava**

Brno – Výstaviště
Informace: Veletrhy Brno, a. s.
Výstaviště 1, 647 00 Brno
tel.: 541 152 888, 541 152 585
fax: 541 152 889
e-mail: vodka@bv.cz, www.bv.cz/vodka
semináře SOVAK ČR: Ing. M. Melounová
Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1
tel.: 221 082 207, fax: 221 082 646
e-mail: sovak@sovak.cz

**29. 5.
Nová legislativa v oboru VaK****30. 5.
Naplnění rámcové politiky EU (MŽP)****30. 5.
Financování vodohospodářských projektů****5. 6.
Decentralizované nakládání s odpadními
vodami, Brno**

Informace a přihlášky: ARDEC, s. r. o.
Údolní 58, 602 00 Brno
tel./fax: 543 245 032
e-mail: info@ardec.cz
www.ardec.cz

**6.–7. 6.
Veřejná a soukromá řešení dopadů
živelních pohrom v ČR, Brno**

Informace a přihlášky:
Masarykova univerzita
Ekonomicko-správní fakulta
Lipová 41a, 602 00 Brno
tel.: 549 495 682
fax: 549 491 720
e-mail: konf_reseni@econ.muni.cz
www.econ.muni.cz/reseni

**12. 6.
Stavební zákon č. 183/2006 Sb.
v oboru vodovodů a kanalizací**

Informace a přihlášky: SOVAK ČR
Ing. M. Melounová
Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1
tel.: 221 082 207
fax: 221 082 646
e-mail: sovak@sovak.cz

**14. 6.
Vypouštění odpadních vod**

Informace: ČTVVHS, Ing. B. Müller
Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1
tel.: 221 082 386, e-mail: muller@csvts.cz

**20.–21. 6.
Plasty ve vodovodech a kanalizacích, Plzeň**

Informace: Medim, s. r. o.
Ing. M. Lhotský, tel.: 603 213 387
e-mail: konference@medim.cz

**2. 7.
Prezentace výsledků projektu
6. rámcového programu EU – REMOVALS:
reduction, modification and valorization
of sludge**

VŠCHT Praha, Ústav technologie vody
a prostředí, Technická 5, Praha 6
Informace: Ing. D. Pokorná, CSc.
tel.: 220 443 151
e-mail: Danka.Pokorna@vscht.cz

Prosíme pořadatele seminářů, školení, kurzů, výstav a dalších akcí s vodohospodářskou tematikou o **pravidelné zasílání aktuálních informací** v potřebném časovém předstihu. Předpokládáme také bližší údaje o místě a termínu konání, kontaktní adresu příp. jednu doplňující větu o obsahu akce. Termíny a kontakty budou zdarma zveřejňovány v časopise SOVAK, informace budou uvedeny i na internetových stránkách www.sovak.cz.

Podklady, prosím, zasílejte na naši adresu:

Časopis SOVAK, Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1, nebo e-mail: redakce@sovak.cz

VODOVODY A KANALIZACE Jablonné nad Orlicí, a. s.
Slezská 350, 561 64 Jablonné nad Orlicí,
tel.: 465 642 019, fax: 465 642 422

Nabízí komplexní dodávky zboží našich obchodních partnerů:

- **HELLMERS GmbH Hamburg** – vozidla pro čištění kanalizací
- **IBAK Helmut Hunger GmbH** – TV kamery pro monitoring kanalizací
- **OTTO SCHRAMEK GmbH** – příslušenství vozidel pro čištění kanalizací
- **Ing. Büro H. WILHELM** – dávkovací technika

Přesvědčte se o kvalitě těchto výrobků a serióznosti našeho následného servisu.

DORG, spol. s r. o.

U zahradnictví 123, Česká Ves
Tel./Fax: 584 401 066, 584 411 203

- ➔ **Potrubí z tvárné litiny s polyuretanovou ochranou švýcarské firmy von Roll**
- ➔ **Rekonstrukce sítí bezvýkopovými technologiemi (berstlining, relining), protlaky**

disa – váš spolehlivý partner
Výhradní zastoupení významných zahraničních firem.
Montáž a servis v oblastech:

- dezinfekce vody UV zářením, O₃, Cl₂, ClO₂
- příslušenství trubačích řadů
- detekce úniku vody, plynu a trasování
- čerpaní vody a jiných médií
- diagnostika kamerovými systémy

DISA v.o.s., Barvy 784/1, 638 00 Brno
tel.: 545 223 040, fax: 545 222 705
e-mail: info@disa.cz, www.disa.cz

Jako, s. r. o.

aktivní uhlí
antracit

tel: 283 981 432, 283 980 128, 603 416 043
fax: 283 980 127
www.jako.cz e-mail: jako@jako.cz

**Chemviron
Carbon**

POLYTEX COMPOSITE
Karviná

Laminátové výrobky pro průmysl a stavebnictví

- Čistírny odpadních vod • Balené čerpací stanice •
- Potrubí laminátové pro kanalizace • Potrubí pro rozvody vzduchu • Nádrže na odpadní vodu a chemikálie •
- Překrytí nádrží ČOV • Pískové filtry, biofiltry •

Tel.: 596 312 098, fax: 596 311 445
mail: info@polytex.cz; <http://www.polytex.cz>

IN-EKO TEAM

VODOHOSPODÁŘSKÁ ZAŘÍZENÍ

- mikrosítové bubnové filtry
- pásové česle
- flotace
- šroubové lisy
- šroubové česle
- šroubové dopravníky
- separátory písku

www.in-eko.cz

IN-EKO TEAM s. r. o. Trnec 1734, Tišnov 666 03, tel.: 549 415 234, e-mail: trade@in-eko.cz

SIEMENS

Divize Projekty a služby pro průmysl

I&S

- řešení na klíč
- preventivní údržba a servis Hot-line
- řídicí systémy – S7, PCS 7 a další
- aplikační a vizualizační software
- archivace a zpracování dat
- průmyslová komunikace, rádiové a datové sítě
- fyzikální a chemická měření
- frekvenční měniče a regulované pohony

Siemens s. r. o., divize I&S
Varenská 51, 702 00 Ostrava

Úsek vodárenských technologií
Úsek vodárenských technologií
Václavská 116, 619 00 Brno
Tel. 547 212 323
Fax 547 212 368
E-mail: is@brno.siemens.cz
www.siemens.cz/is

Mobilní úpravy pitné vody

Unikátní mobilní modulární systém VIWA SET tvořený úpravnou VIWA 5 STANDARD, vyfukovací a plnicí linkou PET lahví.

Stacionární úpravy vody

www.viwa.cz
viwa@tesla.cz

návrhy technologie - projekt - dodávka - montáž
uvedení do provozu - zaškolení obsluhy
servis

TESLA Vodárenská zařízení, Poděbradská 56, Praha 9, Tel.: 266 107 857

SOVAK • VOLUME 16 • NUMBER 5 • 2007

CONTENTS

Bc. Pavel Horňák, Ing. Miroslav Nováček
Communication with customers in the Brněnské vodárny a kanalizace (Brno Water Company)..... 1

General Assembly of water Supply and Wastewater System Association of Czech Republic 2007 2

Ing. Jan Plechatý
Gathering of water managers and professionals with the World Water Day occasion 2007 7

Ing. Vladimír Pytl
„International Water Management Days 2007“ – water supply conference .. 12

Ing. Vladimír Chaloupka
Feasibility of meeting the Czech Republic commitment to water quality by the end of 2001 13

JUDr. Ladislav Jouza
The wage supplements 16

Dr. Jiří Kučera
Wage supplements for work in onerous working environment 18

Ing. Michal Sklenář
Water consumption management criteria assessment 20

MUDr. František Kožíšek
Pesticide on a black list because of drinking water quality hazard 24

Ductile iron for water and sewage networks – news NATURAL and GRAVITAL 25

Minutes of the 6th session of the Board of Czech water supply and wastewater systems association hold on 6. 3. 2007 26

Minutes of the 7th session of the Board of Czech water supply and wastewater systems association hold on 5. 4. 2007 26

JUDr. Josef Nepovím
Validity of the approvals to use underground or surface water including house-wells 28

MUDr. František Kožíšek, CSc., Mgr. Petr Pumann
Excursion to a waterworks in connection with hygienic regulation 30

Seminars ... Training ... Workshops ... Exhibitions 31

Cover page: WTP Brno-Pisárky, the portal to underground water sources Březová nad Svitavou, gasholders in WWTP Brno-Modřice

Redakce (Editorial Office):

Šéfredaktor (Editor in Chief): Mgr. Jiří Hruška, tel.: 221 082 628; fax: 221 082 646

e-mail: redakce@sovak.cz

Adresa (Address): Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1

Redakční rada (Editorial Board):

Ing. Ladislav Bartoš, Ing. Josef Beneš, prof. Ing. Michal Dohányos, CSc., Ing. Miroslav Dundálek, Ing. Karel Frank, doc. Ing. Jaroslav Hlaváč, CSc., Mgr. Jiří Hruška, Ing. Radka Hušková, Ing. Miroslav Kos, CSc. (předseda – Chairman), Ing. Milan Kubeš, Ing. Robert Kubý, Ing. Miloslava Melounová (místopředseda – Vicechairman), Ing. Jan Plechatý, RNDr. Pavel Punčochář, CSc., Ing. Vladimír Pytl, Ing. Jan Sedláček, JUDr. Čestmír Šproch, Ing. Petr Šváb, MSc., Ing. Bohdana Tláškalová.

SOVAK vydává Sdružení oboru vodovodů a kanalizací ČR, Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1 (IČO: 6045 6116; DIČ: 001-6045 6116), v nakladatelství a vydavatelství Mgr. Pavel Fučík, Čs. armády 488, 254 01 Jílové u Prahy, tel./fax: 261 218 990, resp. 241 951 253, e-mail: pfck@bohem-net.cz. Sazba a grafická úprava SILVA, s. r. o., tel./fax: 261 218 990, e-mail: pfck@bohem-net.cz. Tisk FORTEprint Josef Prokeš, Pičín 29. Časopis je registrován Ministerstvem kultury ČR (MK ČR E 6000, MIČ 47 520). Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí. Číslo 5/2007 bylo dáno do tisku 16. 5. 2007.

SOVAK is issued by the Water Supply and Sewerage Association of the Czech Republic (SOVAK CR), Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1 (IČO: 6045 6116; DIČ: CZ60456116). Publisher Mgr. Pavel Fučík, Čs. armády 488, 254 01 Jílové u Prahy, tel./fax: 261 218 990 or 241 951 253, e-mail: pfck@bohem-net.cz. Design: SILVA Ltd, tel. and fax: 261 218 990, e-mail: pfck@bohem-net.cz. Printed by FORTEprint Josef Prokeš, Pičín 29. Magazin is registered by the Ministry of Culture under MK ČR E 6000, MIČ 47 520. All not ordered materials will not be returned. Number 5/2007 was ordered to print 16. 5. 2007.

ISSN 1210-3039